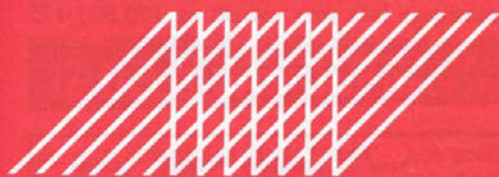

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 11 - leto IX. - NOVEMBER 1981

OB DNEVU
REPUBLIKE
ČESTITAMO

*vsem delavkam in delavcem,
našim upokojenkam
in upokojencem, delavcem na
odsluženju vojaškega roka
ter štipendistkam in štipendistom
naše delovne organizacije.*

*Družbenopolitične organizacije,
samoupravi in poslovodni organi
tvoje in DO Novoteks*

Proizvodnja DO Novoteks v obdobju I. - IX. 1981

1. Število zaposlenih

V posameznih temeljnih organizacijah je bilo v prvih devetih mesecih 1981 zaposlenih naslednje število delavcev:

tozid	poprečno število zaposlenih I-IX 1981
Tkanina	911
Predilnica Metlika	333
Konfekcija Novo mesto	241
Konfekcija Vinica	239
Konfekcija Trebinje	390
Trgovina	82
DSSS	295
Skupaj DO	2.491

Poprečno število zaposlenih je za 57 delavcev (ali za 2 odst.) manjše od planiranega števila in za 92 delavcev (ali za 4 odst.) večje od lanskega števila v enakem obdobju. Največji porast delovne sile je bil v Konfekciji Trebinje in v Tkanini.

2. Proizvodnja

V devetih mesecih letošnjega leta smo proizvedli naslednje količine izdelkov:

tkanine	metri	proizvodnja I-IX 1981
pletanine	metri	2.401.939
konfekcijski izdelki	kosi	176.516
		912.720

V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je proizvodnja tkanin večja za 5 odst., proizvodnja pletenin manjša za 14 odst. in proizvodnja konfekcijskih izdelkov večja za 12 odst. Proizvodni plani za to obdobje so izpolnjeni v metliški predilnici, v pripravi in v vseh treh konfekcijah. V ostalih delovnih enotah plani proizvodnje niso doseženi.

3. Količinska prodaja v obdobju I-IX 1981 za DO Novoteks						
	I-IX 1980	Plan I-IX 1981	Izvršitev I-IX 1981	Indeks 81/80	Indeks izvr./plan	
tkanine in pletenine dom.trg	2.173.509,00	1.861.559	1.894.992,35	87	101	
" " izvoz	440.467,70	760.000	697.832,80	151	91	
konf. izdelki dom.trg	500.461	478.000	496.259	99	103	
" " izvoz	439.881	862.690	628.814	142	94	

Struktura prodaje glede na domači trg in izvoz			
	I-IX 1980	I-IX 1981	
tkanine in pletenine	domači trg	73 %	
	izvoz	27 %	
konf. izdelki	domači trg	53 %	
	izvoz	47 %	

Pri obeh skupinah izdelkov delež domačega trga pada, medtem ko delež izvoza narašča. Prodaja tkanin in pletenin se je na domačem trgu zmanjšala za 13 odst., v izvozu pa povečala za 51 odst. Prodaja konfekcijskih izdelkov na domačem trgu se je zmanjšala za 1 odst. in v izvozu povečala za 42 odst. Da smo nivo prodaje konfekcijskih izdelkov na domačem trgu v bistvu obdržali na enaki višini kot v lanskem enakem obdobju, gre na račun kooperacije, ki nam je v devetih mesecih letošnjega leta izdelala 177.786 kosov izdelkov.

4. Pregled izvoza in uvoza za DO Novoteks I-IX 1981 po SIV tečaju

1. Uvoz						
	I-IX 1980	Plan I-IX 1981	Izvršitev I-IX 1981	Indeks 81/80	Indeks izvr./plan	
TOZD Tkanina in						
TOZD Pred.Metlika	118.812.301	183.282.000	160.888.987	135	87	
TOZD Konfekcija						
Novo m., Vinica in	9.261.645	17.723.775	9.764.924	105	55	
Trebinje						
DSSS	1.277	-	38.564	3.019	-	
Skupaj Novoteks	128.075.223	201.005.775	170.692.475	133	84	

V devetih mesecih letošnjega leta smo uvozili za 170.692.475 deviznih dinarjev surovin in rezervnih delov. Od skupnega uvoza je za 2.411.175 dinarjev surovin uvoženih s klirinškega področja.

2. Izvoz						
	I-IX 1980	Plan I-IX 1981	Izvršitev I-IX 1981	Indeks 81/80	Indeks izvr./plan	
TOZD Tkanina	52.417.866	95.163.000	90.268.380	172	94	
TOZD Konf.Novo m.	6.787.191	16.128.495	15.740.538	231	97	
TOZD Konf.Vinica	4.794.484	25.258.087	10.603.196	221	41	
TOZD Konf.Trebinje	28.173.029	36.238.812	38.397.469	136	105	
Skupaj Novoteks	92.172.570	172.788.394	155.009.583	168	89	
od tega kliring	5.238.444	-	3.447.939	65	-	

Skupna vrednost izvoza v devetih mesecih je za 68 odst. večja od lanske v enakem obdobju, vendar našega internega plana izvoza v tem obdobju nismo dosegli. Največji izpad izvoza je nastal pri konfekciji Vinica, ker ni bil realiziran izvoz v Libijo (po krivdi kupca).

5. Povprečni neto osebni dohodki na zaposlenega

Porast povprečnih neto osebnih dohodkov v posameznih temeljnih organizacijah nam bo prikazala primerjava poprečij letošnjega devetmesečnega obdobja z lanskim enakim obdobjem.

TOZD	Poprečje I-IX 1980	Poprečje I-IX 1981	Indeks
Tkanina	6.494	8.457	130
Predilnica Metlika	6.269	8.353	133
Konf. Novo mesto	5.777	7.796	135
Konf. Vinica	5.495	7.600	138
Konf. Trebinje	5.448	7.487	137
Trgovina	7.287	9.768	134
DSSS	8.143	10.641	131
Skupaj Novoteks	6.375	8.448	132

Poprečni neto zaslužek se je v letošnjem devetmesečju zvišal za 32 odst., kljub relativno visokemu indeksu porasta glede na lansko obdobje pa so naši osebni dohodki še zmeraj izpod slovenskega poprečja tekstilne industrije.

6. Bolezenski izostanki

Število bolezenskih izostankov, izraženih v urah, je letos za 4 odst. večje kot v lanskem enakem obdobju. Od skupaj 493.702 bolniških ur odpade na boleznine do 30 dni (ki gredo v breme delovne organizacije) 188.039 ur, na boleznine nad 30 dni 166.163 ur in na porodniški odpust 139.500 ur. Delež bolezenskih izostankov v celotnem fondu delovnega časa znaša 11,7 odst. in je previsok.

7. Nadure

V devetih mesecih letošnjega leta smo opravili 67.705 nadur, kar je za 20.238 nadur manj kot lani. Nadure so se v metliški predilnici zmanjšale za 77 odst., v novomeški konfekciji za 35 odst., v viniški konfekciji za 52 odst., v Tkanini za 10 odst. in v skupnih službah za 32 odst. Le v tozdu Trgovina so se nadure povečale za 31 odst. ali za 578 nadur. Tako lahko sklepamo, da smo se na tem področju le začeli stabilizirati, ali bolje rečeno, gospodarno obnašati.

Pregled finančnih rezultatov za obdobje I-IX 1981			
	I-IX 1980	I-IX 1981	Indeks
Celotni prihodek	995.229.775	1.456.569.716	146
Porabljeni sredstva	624.015.475	963.001.316	154
Dohodek	371.214.297	493.568.401	133
Čisti dohodek	269.931.414	349.727.890	130
Del ČD za osebne doh.	187.824.548	246.104.384	131
Del ČD za skupno porabo	22.755.589	9.860.303	43
Del ČD za stan. gradnjo	11.040.892	10.907.118	99
Del ČD za poslovni sklad	40.041.812	71.674.295	179
Del ČD za rezervni sklad	8.268.588	11.181.790	135
Obveznosti iz posl.sklada	15.571.363	12.034.791	77

Finančni rezultati za celotno delovno organizacijo kažejo, da smo kljub težjim pogojem gospodarjenja in večjemu deležu izvoza, ki prinaša nižji dohodek, uspešno poslovali. Zato si mora-

mo prizadevati, da bomo tudi do konca leta izpolnjevali naše planske obveznosti, da bomo tudi ob zaključnem računu lahko ugotavljali, da se je vloženo delo obrestovalo.

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV – IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

20. seja delavskega sveta tozda Konfekcija I Novo mesto je bila 29. oktobra 1981

Pri pregledu izvrševanja sklepov prejšnje seje so člani delavskega sveta ugotovili, da so v večini realizirani.

Na prejšnji seji so razpravljali o problematiki prevzema izdelkov od kooperantov ter zadolžili ustrezne službe, da razčistijo, kakšne sankcije se lahko uvede za nepravilen prevzem izdelkov. Delavski svet je sprejel poročilo, da je za količinski prevzem pri kooperantih odgovoren šofer. Dosedanji primanjkljaj pa bodo preanalizirali in sprejeli ustrezne sankcije v IVS skupaj s pravno službo.

Člani delavskega sveta so s tem v zvezi sprejeli sklep, naj se dosedanja primanjkljaj, ki je nastal zaradi nepravilnega prevzema in izdaje v skladišče, razčisti do inventurnih popisov, o ugotovitvah in sankcijah pa naj se poroča delavskemu svetu.

Ker so bili zaposleni z rezultati poslovanja temeljne organizacije za 9 mesecev letošnjega leta seznanjeni že na zboru delavcev, jih na zasedanju niso ponovno obravnavali. Zastavljenih je bilo le nekaj vprašanj. Med drugim so razpravljali o delitvi dohodka pri kooperacijah ter s tem v zvezi zadolžili strokovne službe in predstavnike tozda, da do konca letošnjega leta razčistijo oz. opredelijo delitev dohodka pri kooperacijah.

Plansko-analitsko službo so zadolžili, da ugotovi, katere službe v delovni skupnosti skupnih služb so presegle stroške, ter da izdela analizo vzro-

kov prekoračitev in o ugotovitvah poroča delavskemu svetu.

Pri tej točki dnevnega reda so zadolžili direktorja temeljne organizacije, da prouči možnost cenejših transportnih storitev na relaciji temeljna organizacija - kooperanti.

Nadalje so člani delavskega sveta sprejeli samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo in povečanje kapacitet za izvoz tozda Konfekcija III Trebinje ter določili podpisnika sporazuma.

Delavski svet je za 3. decembra 1981 razpisal referendum za sprejem sprememb oziroma dopolnitev samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke ter za sprejem sprememb oziroma dopolnitev pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke tozda Konfekcija I.

Imenoval je komisijo za izvedbo referenduma ter komisijo za sestavo volilnega imenika.

Pod zadnjo točko dnevnega reda pa je delavski svet imenoval tov. Martina Gersiča za delegata v konferenci poslovnih enot Ljubljanske banke, Temeljne dolenjske banke Novo mesto, ter omogočil delavki tozda udeležbo na 3-mesečnem političnem seminarju.

Delavskemu svetu je bil posredovan tudi predlog za nabavo aparata za napitke. Člani so predlog sicer podprli, vendar so

menili, da ne morejo sklepati brez predhodnega posvetovanja z delavci. Zato so sklepanje o nabavi aparata za napitke preložili do naslednje seje.

20. seja delavskega sveta tozda Tkanina je bila 4. novembra 1981

Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so člani delavskega sveta ugotovili, da so sklepi v glavnem realizirani, nekatere pa še izvršujejo.

Ker so bili rezultati poslovanja za devet mesecev letošnjega leta obravnavani in sprejeti na zborih delavcev in so bili člani delavskega sveta z njimi seznanjeni že na zboru (pa tudi preko gradiva za delavski svet), so na seji namenili več časa problematiki 9-mesečnega poslovanja. Ugotovili so, da so bili v tem obdobju doseženi sicer dokaj ugodni rezultati, a da je že dalj časa prisotno vidno padanje produktivnosti. Današnje razmere pa nam kaj takega ne dovoljujejo in je nujno potrebno produktivnost povečati.

Delavski svet je za 3. decembra 1981 razpisal referendum za sprejem sprememb oziroma dopolnitev samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke ter za sprejem sprememb oziroma dopolnitev pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD. Imenovana je bila tudi komisija za izvedbo referenduma ter komisija za sestavo volilnih imenikov.

Delavskemu svetu je bil posredovan predlog za nabavo avtomatov za napitke, s tem pa bi bilo ukinjeno kuhanje kave v bifeju, v pisarnah in garderobah. Navzoči se niso strinjali s predlogom in so sklepanje odložili; razmisliti pa je potrebno o primernem nujenju kave in pijače, ker takšnega stanja pred bifejem, kakršno je sedaj, v bodoče ne moremo več dopustiti.

Delavski svet je sklepal tudi o nabavi nekaterih osnovnih sredstev. Nadalje je bilo obravnavanih več prošenj. Med drugim so tri delavke iz priprave na delavski svet naslovile prošnjo, da bi se jim zaradi varstva otrok omogočilo delo le v dopoldanski izmeni. Delavski svet je njihovo prošnjo zavrnil s obrazložitvijo, da bi zaradi premajhnega števila delavcev v po-

poldanski izmeni prišlo do zastojanja v proizvodnji.

Obravnavani sta bili tudi zahteve za varstvo pravic dveh delavcev. Delavski svet je zahtevi kot neutemeljeni zavrnil in potrdil sklep disciplinske komisije, s katerim jima je bil izrečen ukrep prenehanje delovnega razmerja.

Sprejet je bil še samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo in povečanje kapacitet za izvoz v tozdu Konfekcija III Trebinje.

Pri zadnji točki dnevnega reda pa je bil med drugim sprejet sklep, da se vzdrževalce, ki ne bodo opravili preizkusa znanja s področja varstva pri delu, za toliko časa, dokler tega preizkusa ne bodo opravili, premesti na delovna mesta, kjer ni potreben preizkus znanja iz varstva pri delu.

Sprejet je bil še sklep, naj se na nivoju delovne organizacije skuša dogovoriti za enotno nadomestilo za delo ob sobotah ter kot predlog sprememb oziroma dopolnitev vnese v pravilnike o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD.

TOZD KONFEKCIJA II. VINICA

20. seja delavskega sveta je bila 2. 11. 1981

Dnevni red je obsegal pet točk.

Obravnavano je bilo poročilo o devetmesečnem poslovanju. Povprečno število zaposlenih je za enega delavca manjše od plana in za štiri delavce večje kot v enakem lanskem obdobju.

Proizvodni plan minut za prvih devet mesecev je presežen za 5 odst. medtem ko je kosovni plan izpolnjen le 98 odst. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem se je proizvodnja povečala za 3 odst.

Produktivnost izražena s kosi na efektivno uro je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem padla za 2 odst., medtem ko je produktivnost izražena z izdel. minut porasla za 3 odst.

Povprečni neto osebni dohodek na zaposlenega znaša 7.600 din in je za 38 odst. večji od lanskega v enakem obdobju.

Število nadur je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem manjše za 2.862 ur ali 52 odst.

Letos je bilo zaradi bolniške in porodniške dopusta izgub-

(Nadaljevanje na 4. str.)

V zadnjem glasilu je pri poročilu o 19. seji DS tozda Tkanina, ki je bila 7. septembra 1981, prišlo do neljube napake pa tudi tiskarski škrat je ponagajal. Pravilno se glasi:

Med drugim so člani DS sklepali o reklamaciji firme W. Gilbey iz New Yorka, kateri je Novoteks poslal 18 kosov art. DIVO desen 2960 v napačni barvi. Ugotovljeno je bilo, da je napaka obojestranska (Gilbeyva je namreč ob naročilu poslala skico s pravim vzorcem, napis za oznako renča pa je bil napačen), zato je bil odobren popust.

Obravnavana je bila tudi reklamacija Kroja Škofja Loka. Kupec je reklamiral 53 kosov damskih kostimov iz art. Lev zaradi napak v blagu. Kroj je prvotno zahteval 40 odst. popusta, vendar je bilo pozneje ugotovljeno, da Novoteks prizna 20 odst., 20 odst. pa naj kupec krije sam. Tako je delavski svet priznal 50 odst. popusta od prvotno zahtevanega zneska.

Za neljubo napako se opravičujem.

A. BARTOLJ

(Nadaljevanje s 3. str.)

ljenih 40.080 ur, kar predstavlja 9,9 odst. od celotnega fonda delovnega časa. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je delež bolezenskih izostankov porasel za 13 odst.

Delavski svet je sprejel poslovno poročilo 9-mesečnega obdobja in ga predlagal v obravnavo in sprejem zboru delovnih ljudi.

Zbor delovnih ljudi je poslov-

no poročilo obravnaval in ga potrdil.

Nadalje je delavski svet obravnaval samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo in povečanje kapacitet za izvoz v tozdu Konfekcija III. Trebinje ter pristopil k podpisu tega samoupravnega sporazuma.

Razpisal je tudi javno razpravo, ki se začne 16. novembra, in referendum, ki bo 3.

decembra 1981, ko bomo sprejemali dopolnitve samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in čistega dohodka.

Sprejet je bil tudi sklep, da se z osebnim dohodkom za mesec oktober poračuna 30 odst. enomesečne plače devetmesečnega povprečja.

Kot vsako leto je tudi letos naš tozd naročil objavo novoletnega voščila v časopisu Delo.

V skladu s sprejetimi samo-

upravnimi akti je delavski svet imenoval za delegata v organe banke za mandatno obdobje 1982 – 1983 tov. Anico Šveb.

Na zahtevo republiškega inšpektorja parnih kotlov je delavski svet imenoval tov. Franca Peršiča, ki opravlja dela in naloge vodenje in organiziranje dela na vzdrževanju, kot odgovorno osebo za parni kotel, parne napeljave in kompresorsko postajo.

IVANKA MORAVEC

IZ TOZD TKANINA - IZ TOZD TKANINA - IZ TOZD TKANINA -

Nova barvarna

V februarju 1980 smo začeli z barvanjem v novem delu barvarne. Prvi montirani aparat v novi barvarni je bil THIESON HT, predviden pa za barvanje križnih navitkov preje pa tudi PES vlaken v kablju. Kot pri vseh novitetah so s se tudi pri nas z izboljšanimi pogoji avtomatskega vodenja celotnega procesa barvanja pojavili določeni tehnološki problemi, katere smo morali sproti odpravljati.

Barvanje preje v križnih navitkih je bilo za nas novo.

Do začetka barvanja v novi barvarni smo pri nas barvali le

česanec, torej volno, pa kable PES vlaken ter kosovne tkanine. Ta način barvanja poznamo, odkar smo prešli od mikane na česano volneno prejo, tega je več kot 20 let. Sočasno z novimi barvalnimi aparati pa so v Novoteks prišle tudi nove barve za barvanje v predilnici; ker smo s temi barvami barvali doslej le kosovno blago v oplemenitilnici, pa smo morali delavce v novi barvarni predilnice na novo priučevati od začetne do končne faze barvanja. Vsaka najmanjša napaka pri pripravi flote za barvanje je imela svoj negativni učinek, zato

smo morali ugotavljati vzroke ter jih odpravljati. Sprotno z uvajanjem delavcev v proces dela, barvalne aparate in nove pripomočke, ki jih uporabljajo, so se pojavljale tudi napake mehanske narave, za katere je bilo potrebno ugotoviti vzrok ter jih odpraviti.

Danes lahko trdimo, da dobera poznamo aparate in proces dela, da ni več neznanek in nepredvidenih presečenj pa tudi ne neželenih posledic.

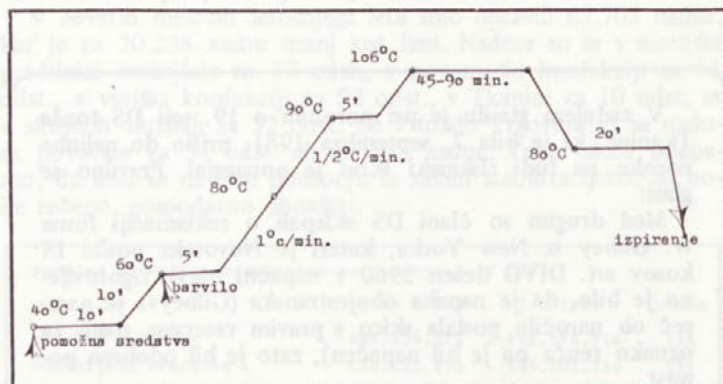
Medtem ko je funkcija THIES aparata popolnoma preizkušena in osvojena, je dokončana tudi že selitev drugega HT aparata v novi del barvarne, ki bo v kratkem priključen na avtomatiko. Temu bo sledila preselitev še enega HT aparata, ki bo prav tako priključen na avtomatiko – in tako lahko že danes rečemo, sicer nekoliko hudomušno, vendar s ponosom, da ni več daleč čas, ko bodo barvarji samo še pritiskali na komandne „knofe“.

Kaj nam pomeni avtomatika v procesu proizvodnje?

Za boljše razumevanje moramo omeniti pomen avtoma-

tike, ko je proces barvanja neodvisen od človeškega faktorja. Z avtomatizacijo je ves potek barvanja prevzela elektronika, nič ni več odvisno izključno od natančnosti, pazljivosti in razpoloženja barvarja, saj je avtomat prevzel nadzor nad vodenjem temperaturno-časovnega intervala predpisanega programa. To pomeni, da avtomatiki lahko zaupamo vsako še tako zahtevno operacijo, ki smo jo programirali. Sploh se ne da primerjati koeficient pravilnosti postopka z načinom dela v prejšnji stari barvarni, ko je bil proces barvanja popolnoma odvisen od ročnega reguliranja, to se pravi od odpiranja in zapiranja ventilov za paro itd. Tako smo pri starem načinu barvanja imeli niansna odstopanja od aparata do aparata.

Za nas je v tem trenutku še posebno zanimivo barvanje z avtomatiko novega PES vlakna, tip 742, ki zahteva zelo natančno upoštevanje programa in zelo počasno dviganje temperature. To bi bilo po starem postopku skoraj neizvedljivo.

Tip PES 742 je visokomodificirano vlakno in tako nagnjeno k tvorbi oligomerov ter je za delno odpravljanje te slabe lastnosti obvezno intenzivno reduktivno čiščenje, ki se lahko izvede na našem novem THIES aparatu z avtomatiko in močno cirkulacijo

pralnih sredstev.

Z gotovostjo lahko pričakujemo, da se bo z izboljšanimi tehnološkimi rešitvami v novi barvarni dosegala (poleg večje produktivnosti) tudi neprimer- no boljša kvaliteta.

KATICA ZUANOVIC

Zakaj pada kvaliteta?

KVALITETA V TOZD TKANINA IN TOZD PREDILNICA METLIKA V DEVETIH MESECIH LETOS

KVALITETA GOTOVIH TKANIN	slabe kvalitete				indeksi		
	jan.-sept. '80		jan.-sept. '81		norm.	norm. '81	norm. '80/81
	m	%	m	%			
Predilnica Metlika	7.301,50	0,32	10.230,50	0,43	0,45	105	74
Predilnica Novo mesto	2.399,10	0,11	2.481,70	0,10	0,23	230	110
Priprava	3.832,50	0,17	2.489,20	0,10	0,30	300	170
Tkalnica	42.433,40	1,86	51.550,80	2,15	2,00	93	87
Pletilnice	8.812,20	4,27	16.442,10	9,31	2,80	30	46
Oplemenitilnice	28.788,30	1,16	34.218,20	1,33	1,70	128	87
Tujsa vlakna	1.912,10	0,08	4.053,60	0,17	-	-	47
Neregularno blago	4.893,30	0,20	5.078,60	0,20	0,32	160	100
skupaj	98.755,30	3,97	126.544,70	4,91	5,00	102	81

Kvaliteta preje po klasimatu

Predilnica Novo mesto

Pri pregledu tabele lahko ugotovimo, da imamo v letošnjih prvih devetih mesecih skoraj za 1 odst. več slabe kvalitete kot v istem obdobju lanskega leta, oziroma od približno 92.000 metrov tkanin, ki smo jih letos naredili več kot lani, jih je približno 28.000 metrov slabe kvalitete, to je skoraj tretjina. V primerjavi z lanskim letom je kvaliteta padla v vseh obratih (razen predilnici Novo mesto in pripravi), največji padec pa je v predilnici (za 5 odst.) Celotno gibanje kvalitete kaže stagnacijo doseženega nivoja in za enkrat ni vidnega napredka na boljše.

Če primerjamo devetmesečno poslovanje tozda Tkanina

(Nadaljevanje na 6. str.)

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

z lanskim letom, vidimo občuten padec dveh važnih faktorjev proizvodnje – produktivnosti in kvalitete, kar je v sedanjih vse bolj zaostrenih pogojih gospodarjenja in pri prodaji naših izdelkov na zahtevna tržišča vse prej kot razveseljiv podatek.

Vrsta preje	vozlov na 100000 m pr.				napake v razredu A na 100 000 m preje				napake v razredih A ₁ +B ₃ +C ₂ +D ₂ na 100 000 m preje									
	nečiščena preja		čiščena preja		nečiščena preja		čiščena preja		nečiščena preja					čiščena preja				
	1980	1981	1980	1981	1980	1981	1980	1981	norm.	1980	1981	norm/81	80/81	norm.	1980	1981	norm/81	80/81
Tex 25 45/ (Nm 40/1) /55	53	49	19	13	468	303	521	362	400	521	352	113,6	148	450	540	375	120	144
Tex 21 35/ (Nm 48/1) /65	52	50	24	17	408	428	791	587	560	460	478	117	96	900	815	604	149	135
Tex 21 45/ (Nm 48/1) /55	44	47	25	14	591	379	954	439	560	635	426	131	149	900	979	453	199	216
Tex 18 25/ (Nm 56/1) /75	-	67	-	19	-	395	-	503	560	-	462	121	-	900	-	522	172	-
Tex 17 45/ (Nm 60/1) /55	126	58	48	16	2482	707	2850	824	560	2608	765	73	341	900	2898	840	107	345
Tex 23 100% (Nm 44/1) vol.	23	26	-	-	114	117	-	-	350	137	143	245	96	370	-	-	-	-

Predilnica Metlika

Vrsta preje	vozlov na 100000 m pr.				napake v razredu A na 100 000 m preje				napake v razredih A ₁ +B ₃ +C ₂ +D ₂ na 100 000 m preje									
	nečiščena preja		čiščena preja		nečiščena preja		čiščena preja		nečiščena preja					čiščena preja				
	1980	1981	1980	1981	1980	1981	1980	1981	norm.	1980	1981	indeks		ind. norm.	1980	1981	ind. nor/81	ind. 80/81
												81	80/81					
Tex 25x2 45/55 (STT 20) repko	61	36	23	19	421	345	402	355	350	482	381	92	127	330	425	374	88	114
Tex 21x2 45/55 (STT 24) repko	59	37	23	20	572	383	451	392	350	631	420	83	150	330	474	412	80	115
Tex 25 45/55 (Nm 40/1)	70	57	29	23	505	322	671	556	400	575	379	106	152	450	700	579	78	121
Tex 21 35/65 (Nm 48/1)	75	71	38	33	525	420	1286	1026	560	600	491	114	122	900	1324	1059	85	125
Tex 21 45/55 (Nm 48/1)	116	62	38	28	792	527	1013	760	560	908	589	95	154	900	1051	788	114	133
Tex 18 25/75 (Nm 56/1)	66	68	-	11	370	271	-	362	560	436	339	165	129	900	-	373	241	-
Tex 17 45/55 (Nm 60/1)	58	45	54	23	490	390	1614	705	560	548	435	129	126	900	1668	728	124	229
Tex 23 100 % (Nm 44/1) vol	56	44	32	34	291	222	302	386	350	347	266	132	130	370	334	420	88	80
Tex 17 100 % (Nm 60/1) vol	76	43	5	15	284	240	200	362	350	360	283	124	127	370	205	377	98	54

KVALITETA PREJE

Iz obeh tabel je razvidna primerjava lanskega in letošnjega devetmesečnega obdobja obeh predilnic o kvaliteti preje po številu napak na določeno dolžino, kar je eden od najvažnejših podatkov za našo nadaljno uporabo preje.

Predilnica Novo mesto je izboljšala kvaliteto nečiščene preje v primerjavi z letom 1980 za povprečno 24 odst., čiščene preje pa skupno s pravico za 56 odst. V primerjavi s sprejetimi normativi je povprečno število napak pri nečiščeni preji za 39 odst. in pri čiščeni preji za 46 odst. manjše.

Predilnica Metlika je izboljšala število napak pri nečiščeni preji za 36 odst., pri čiščeni preji za 32 odst. Z ozirom

na normative je povprečno število napak pri nečiščeni preji za 5 odst. manjše, pri čiščeni preji pa za 5 odst. večje od maksimalno dopustnega števila.

Če naredimo zaključek, vidimo, da so v predilnici naredili v primerjavi z lanskim letom precejšen korak naprej in da se je predilnica Metlika že močno približala predilnici Novo mesto, v nakaterih primerih pa jo tudi prehitela. Želimo, da bi se tudi pri drugih parametrih naredil korak naprej. Posebno veliko pozornost bo potrebno posvetiti enakomernosti preje, kajti vse več je dezeriranih tkanin za izvoz, za katere se zahteva preja velike enakomernosti, ker je tkanina drugače neuporabna za zahteve kupca (imeli smo že več primerov reklamacij).

RIKO RESNIK

Prizadevanje in rezultati

Izboljšana kvaliteta — manjša medfazna zaloga — boljša izdoba

September 1980. Velike zaloge neizšitega blaga, izredni ukrepi, izredno stanje v šivalnici, formiranje posebne ekipe za pomoč šivalnici, da bi se zaloga neizšitega blaga zmanjšala.

September 1981. Medfazna zaloga, oziroma zaloga neizšitega blaga je minimalna, šivalnica z normalnim delom, brez nadur, z istim številom ljudi doseže svoj plan.

Če primerjamo to enoletno obdobje, vidimo bistveno razliko. V čem je stvar?

Glavni vzrok je kvaliteta,

kvalitetno delo, ki se bistveno razlikuje od dela v letu 1980.

V tekočem letu se je kvaliteta preje bistveno spremenila. Prizadevanje vseh delavcev v obeh predilnicah je doprineslo, da v šivalnici delo poteka normalno.

Če primerjamo količino narejenih gotovih metrov tkanin v prvih desetih mesecih, je sedaj za 120.000 m tkanin več. To pomeni, da se kvalitetno delo v predilnici obrestuje na končnem izdelku. S tem smo dokazali, da se dnarediti boljša preja, iz katere izdelamo blago za domači in tuji trg.

S tem smo ovrgli trditev, da se poleti ne da narediti boljše preje, ker je vroče in večja odsotnost z dela.

Sedaj imamo vsi v Tkanini ter v predilnici v Metliki večjo obveznost glede kvalitete, poti nazaj ni, kvaliteto moramo obdržati in jo še izboljšati.

Med tem ko smo pri kvaliteti naredili bistven napredek, na drugi strani pri produktivnosti skoraj nič.

Kje so vzroki?

Ali je to „bolezen“, da z manjšim delom več zaslužimo? To ni logično.

Če hočemo dohodek povečati, moramo več narediti, povečati delovno disciplino.

Mislím, da bi lahko tako kot pri kvaliteti dosegli večji napredek tudi pri produktivnosti. S prizadevanjem nas vseh jo bomo povečali.

TODOR STANOJEVIČ

Joža, Ela in Ana so se upokojile

Joža Mavsar

Dne 23. avgusta 1946, ko je bila še vsa naša dežela pod vrtom krvave vojne, je pričela delo v tedanji tekstilni tovarni, kasnejšem Novoteksu, tovarnišica Joža Mavsar.

Iz tistega časa je na voljo fotografija, na kateri so delav-

ja, se je v teh letih nabralo za več kot 6000 km.

Z mirnim in resnim obnašanjem je bila za vzor vsem ostalim sodelavcem, posebno pa tistim, ki so prišli na novo. Njeno delo v obratu oplemenitilnice ni ostalo neopaženo. Povsod, tudi na raznih drugih delovnih mestih, kjer je bila potrebna njena pomoč, je nesebično pomagala.

Njena resnost se je pokazala tudi v zadnjem tednu njene dela pri nas. Po razporedu je morala delati v nočni izmeni, delo je opravila, kot da ima še mnogo let dela pred seboj. Malenkost — vendar v dober poduk za mlade, kako bi se morali obnašati na delovnem mestu in kakšen odnos do dela bi morali imeti. Na žalost je takih delavcev, ki bi bili pripravljeni toliko vlagati v delo, vse manj in zato bi še kako potrebovali čimveč takih Jož.

Joži želimo še veliko lepih in srečnih dni, rečemo ji lahko samo hvala za vsa njena leta, ki jih je prebila na delu v naši delovni organizaciji.

Ela Ivančič

Ela Ivančič se je prvič zaposlila leta 1944 in to v svojem 16. letu. Tkalnica v Novem mestu je bila takrat še v privatnih rokah.

ke in delavci, ki so udarniško gradili predilnico. Tudi mlada Joža je z vso zagnanostjo pomagala. Tudi njeno delo v tovarni se je pričelo v predilnici, kjer je opravljala delo na mikalniku in selfaktorju.

Po letu 1960 so odprli nov obrat oplemenitilnice, v katerem je Joža nadaljevala svoje delo. V vseh teh letih je delala na striženju; do 22. avgusta letos, ko je dočakala zasluženo upokojevo. Tkanin, ki so šle prek „njega strižnega stro-

DRUGO LETO — SEDEM Odstotkov VEČ

Da bomo lahko poravnali obveznosti, ki jih imamo do tujine, in zagotovili zadosten dotok deviz, bomo morali Jugoslovani v prihodnjem letu povečati izvoz najmanj za sedem odstotkov, s tem, da se uvoz v primerjavi z letošnjim, ne bi bistveno povečal. Ob letošnji stopnji inflacije pa bo tudi izvoz drugo leto težaven, zato bo treba storiti vse, da se bo inflacija umirila pod petnajstimi odstotki. Direktor zveznega zavoda za družbeno planiranje je izjavil, da nas bo vsak odstotek inflacije, ki bi presegel 15 odstotkov, stal nove tri milijarde din za spodbujanje izvoza.

Ko je bil ustanovljen Novoteks, je tudi ona začela delati v naši tovarni kot tkalka. Vsa ta dolga leta je ostala zvesta svojemu delu in tako rekoč do zadnjega dne vzdrža-

la za stroji in delala na normalno.

Nekaj let je z delom sicer prekinila, ker se je morala posvetiti varstvu in vzgoji otrok, ker vrtcev takrat še ni bilo in se je morala vsaka mati znajti po svoje.

Poznali smo jo kot dobro in vestno ter natančno delavko, kajti tkanina, ki je bila stkana v njeni izmeni, je bila vedno kvalitetna. Krepko se je moral podtruditi. Ni lahko sreči vsem tem strojem in obenem skrbeti za kup reči, ki spadajo zraven.

Ela si je vedno znala delo razdeliti tako, da mu je bila kos v vseh pogledih.

S sodelavkami se je lepo razumela. Znala je prisluhniti čisto človeškim težavam in

pomagati tam, kjer je bilo potrebno.

Njena skromnost, pripravljenost do dela, tudi do žrtev, jo je odlikovala vseskozi in dajala še poseben pečat njemu delu.

Ana Tramte

V februarju 1966 se je zaposlila v naši delovni organizaciji Ana Tramte. Njeno prvo delovno mesto je bilo v predilnici, kjer je delala na pristančnih strojih.

Bila je pridna in vestna delavka. S svojim obnašanjem, pristopom do dela in izvrševanjem nalog je mnogo prispevala, da so se zastavljeni cilji tudi uresničili.

Dela ni nikoli izbirala, vse je bilo zanjo častno in ga je tako tudi izvrševala. Vedno se

je trudila po svojih najboljših močeh.

Žal je vmes posegla bolezen in jo tako predčasno iztrgala iz našega delovnega okolja.

S sodelavkami in sodelavci se je dobro razumela. Z njo izgubljam eno tistih delavk, ki so lahko marsikomu med nami vzor, kako je treba izpolnjevati svoje dolžnosti.

TO KONFEKCIJA NOVO MESTO - TO KONFEKCIJA NOVO MESTO - TO KONFEKCIJA NOVO

Veliko napak bi lahko odpravili

KVALITETA DELA IN IZDELKOV V TOZDU KONFEKCIJA I NOVO MESTO

Noben proizvodni proces ni popoln in pri vsakem pride do napak v kvaliteti izdelkov. Nekaterim napakam je kriv delavec, drugim stroj, posamezne napake se pojavijo že pri vhodni kontroli. Za vse napake pa se trudimo, da bi jih odpravili.

Kar pri vhodni kontroli bom začel. Zgodí se, da dobimo v krojilnico osnovni material ali pa podlogo z napako. Pojavijo se razlike v niansah barve, različna je debelina votka ali votek celo manjka, ni malo primerov, ko je osnovni material raztrgan. Če se hočemo tem napakam ogniti in jih izločiti pride do veliko večje porabe blaga, kar se ne izplača. Zato v večini primerov tudi te kose blaga z napako krojimo. Seveda stremimo ztem, da napake izrežemo. To pomeni, da že kar na začetku proizvodnega procesa dobimo bodoči izdelek z napako, ki se prodaja v t. i. klasi, to se pravi po nižji ceni, čeprav je bilo za ta izdelek porabljenega prav toliko časa, strojnega in ročnega dela, kot za izdelek I. kvalitete.

Napake, ki se pojavijo v šabloneh ali pa v krojilnici, so težje popravljive, pa tudi ves čas proizvodnega procesa so prisotne, tako da otežujejo normalno delo na naslednjih fazah. Samo ena majhna napa-

ka delavca v krojilnici se v predmontaži in na montažnih linijah pomnoži s številom lag.

Usodne so tudi tehnološke napake. Nепreizkušnost materialov tudi ovira proizvodnjo, saj dokler se trdilo ne lepi na osnovni material, ne vemo, kako se bo blago obnašalo do

ttega trdila. Ali pa drug primer, ki se ga opazi šele v likalnici. Podloga pod paro se drugače in bolj krči od osnovnega materiala. Ta napaka je nepopravljiva, če pa bi ta material bil že prej preizkušen, do tega ne bi prišlo.

Zelo veliko teh napak bi se dalo odpraviti, če bi se za to odgovorni delavci med sabo dogovarjali in hitreje reagirali v nastalih situacijah.

V montažnih linijah prihaja do šivalnih napak. Zelo pogosto pa se dogodi, da delavka zamenja dele izdelkov. Te šivalske napake odpravljamo s pomočjo samokontrole delavk v traku. Tako v montažni liniji ne pride do napak, ki bi pomenile veliko materialno škodo. Res se tudi primeri, da delavka v želji po doseganju norme ali preseganju le-te po-

(Nadaljevanje na 8. str.)

V konfekciji je veliko različnih izdelkov, zato je potrebna učinkovita kontrola.

Plan – naš vsakdanji in jutrišnji plan

Kako planirati v letu 1982, da bo vsem zadoščeno, in to v letu, ki bo za nas, zaposlene v gospodarstvu, gotovo še težje od letošnjega?

Ko govorimo o planu moramo ugotoviti, da smo ga do sedaj premalo spoštovali. Predvsem smo vedno zamujali pri sprejemanju in se premalo strokovno in disciplinirano obnašali, ko smo delali in sprejemali planske dokumente.

Posledice takega planiranja so bile:

a. da so bili plani z zamudo sprejemani, to je v januarju ali februarju in včasih kakšne spremembe tudi v marcu;

b. upravičeno nezadovoljstvo delavcev v neposredni proizvodnji, kjer so mlade matere z neurejenim varstvom otrok, niso urejeni prevozi delavcev na delo in podobno.

Zaradi tega smo se v TO Konfekcija I na nivoju DPO dogovorili, da bomo vse planske naloge za leto 1982 sprejeli do 20. 12. 1981, razen finančnega plana, katerega zaradi zunanjih vplivov ne moremo sprejeti pred novim letom. Dogovorili smo se tudi, da bomo pri izdel-

vi, razpravi in sprejemanju planskih nalog za leto 1982 posvetili posebno pozornost naslednjim elementom plana:

- tržne razmere (nabava – prodaja),
- tehnološke zmogljivosti glede na plan 1982,
- pogoji dela,
- stroški kot posebno poglavje,
- plan uvoza – izvoza,
- zaposlovanje – štipendijska politika – izobraževanje,
- prevoz – preskrba – varstvo otrok.

Osnova za plan 1982 v TO so temelji plana 1981–1985, katere smo 3. 12. 1980 sprejeli na referendumu.

Z ozirom na to, da ima TOZD po naših samoupravnih aktih izključno proizvodno funkcijo, je neposrednemu delavcu večkrat nerazumljivo, zakaj je včasih nujno potrebno delati vse sobote, včasih tudi nedelje, drugič, ko ni takšnih tržnih potreb, pa ostati doma. Do tega prihaja zaradi nezadostne informiranosti delavcev, ki bi morali biti o tem obveščeni vsaj en mesec prej. Za to so v prvi vrsti krivi nosilci operativnega planiranja, to je prodaja – nabava – priprava in ne nazadnje tudi proizvodnja, kadar neupravičeno zamuja roke. Navsezadnje pri planski nedisciplini sodelujejo tudi družbenopolitične organizacije in samoupravni organi s svojimi delegati, kot tudi nosilci proizvodnje, ki jih ne prenašajo kvalitetno in pravočasno med svoje sodelavce. Najsi informacije pri sprejemanju plana potekajo tako ali drugače, eno je gotovo:

a. da bomo plan delovnih sobot (niso izključene tudi nedelje) kot tudi ostalih rednih delovnih dni, morali prilagoditi tržnim zakonitostim, tako doma kot v tujini;

b. zaradi morebitnih težav pri nabavi repromateriala bomo morali prilagoditi plan proizvodnje, če bo to potrebno. Tudi za konfekcionarje se začnjenja težave pri oskrbi reprodukcijskega materiala;

c. zavedati se moramo, da smo gospodarska panoga, ki proizvaja izdelke za trg modnega in sezonskega značaja. Tem pogojem se moramo v interesu lastnega obstoja podrediti, zato moramo biti bolj poslovni.

Zaradi omejenih tržnih razmer, kot tudi splošne gospodarske situacije, bo naš plan delovnih dni za leto 1982 zastavljen enako kot 1981. To pomeni, da bomo v januarju, februarju in marcu delali vse sobote, razen

ene v mesecu to velja tudi za avgust in september) v nesezonskih mesecih pa bomo koristili proste sobote.

Tehnološke zmogljivosti glede na plan 1982

Ko sprejemamo planske obveznosti za leto 1982 se moramo vprašati, kakšne so trenutne proizvodne zmogljivosti. Najprej moram omeniti, da že nekaj mesecev nismo zmožni proizvajati kvalitetnejših izdelkov za izvoz in ne za domači trg, ker so ključni stroji v dodelavni fazi praktično neuporabni. To sedaj rešujemo z dodatnim ročnim likanjem, s katerim podražimo izdelek, pa kljub temu ne dobimo zaželeno in zahtevano kvaliteto. Odgovornim se postavlja vprašanje, zakaj izvoz iz leta v leto narašča, kar je razumljivo, ni pa razumljivo, da ne moremo uvoziti nujno potrebne opreme, da bi bili še bolj sposobni za izvoz kot smo danes. Tehnološke zmogljivosti z ozirom na sedanji plan, bi bile večje, če bi si uspeli izboriti večjo in boljšo specializacijo, saj sedanja ni zadovoljiva. Razvoj in usmeritev proizvodnje naj bi kot osnovno in strateško pomembno gospodarsko vlogo prevzel razvojni sektor, ki je zaenkrat samo na papirju, nima pa tiste vloge, za katero je bil organizacijsko postavljen. Sma-tram, da mora biti ta sektor bolj gospodarno opredeljen, če se še želimo razvijati naprej, ker sedaj praktično nazadujemo, kar je zaskrbljujoče. K razvoju bi hotel prišteti še inventivno dejavnost, ki spi zaradi „fošarskih“ odnosov na vseh nivojih. Za to mislim, da komentar ni potreben.

Pogoji dela

Na tem področju nam krepko manjka naša trdna dolgoročna programska usmeritev, zato smo prišli v nemogočo situacijo pri pogojih dela v krojilnici, predmontaži, zamontaži ter v IV. oziroma V. liniji, ki proizvajajo artikle z velikim volumenom, kar zahteva več delovnega

prostora kot klasični hladni program.

Drugi problem je, da je popolnoma podrt smotrni energetski projekt, saj smo zaradi dodatnih programskih zahtev stalno priključevali nove porabnike energije. S tem v zvezi moramo za naslednje leto planirati investicijo, s katero moramo razrešiti zgoraj navedeno preutesnjenost, kot tudi preobremenjenost posameznih inštalacij. In četrti problem, ki je vezan na obstoječo utesnjenost, je kooperacija, ki je potrebna iz več vzrokov, katerih ne mislim sedaj razlagati. Iz kooperantskih odnosov ima naša temeljna organizacija precejšnje obveznosti, in sicer:

– krojenje določenih količin za kooperacijo,

– občasna kompletna dodelava od pranja, likanja do predaje gotovih izdelkov v centralno skladišče.

K temu moram še dodati klasični izvoz v takih količinah, kot je bil izvoz za Libijo, izvoz za Alžir, pa tudi drugih klasičnih izvozov, katerih bi moralo biti več kot dosedaj, če bomo hoteli ustvarjati več deviz za interes DO. V takih primerih in pri takih pogojih dela je vse te obveznosti nemogoče izpolnjevati, ne da bi pri tem prihajalo do zamud pri izdobi izdelkov. Nešteto se nam dogaja, da delavec ne more peš mimo s stojali zasedenega prostora, da o transportnih in varnostnih poteh niti ne govorim. Tudi zasilni izhod je založen. Na osnovi tega je v letu 1982 nujna investicija v zaprti oz. pokriti prostor med Konfekcijo in skladiščem. S pridobljenim prostorom bomo predstavili likalnico, v kateri je delo zaradi klimatskih in prostorskih pogojev nemogoče. S tem bi rešili kompletiranje velikih delovnih nalogov za izvoz, razrešili problem valuminoznega programa, razrešili problem utesnjenosti krojilnice in predmontaže ter uredili preobremenjenost obstoječih inštalacij.

MIJO KURPES

(se nadaljuje)

(Nadaljevanje s 7. str.)

vršno odpravi svoje delo, vendar take delavke poznamo in vodje montažnih linij posvečajo njihovim izdelkom več pozornosti. Na splošno pa tudi vodje montažnih linij premalo pazijo na kvaliteto, verjetno zato, ker vso pozornost namenijo doseganju plana. Kvaliteta izdelkov bi se izboljšala tudi, če bi inštruktor dela hitreje in temeljiteje priučeval delavke na nove operacije.

V zamontaži postanejo vidne vse napake, ki so nastale na prejšnjih fazah in jih nismo odpravili. Te napake otežujejo delo v zamontaži. Zaradi starih strojev (na primer dolžinskih stiskalnic) se pojavijo napake tudi pri likanju hlač. Za to se porabi zelo veliko časa, kar tudi podraži proizvodnjo.

Skozi končno kontrolo gre dnevno od 1200 do 1300 naših izdelkov, 6 odst. jih gre nazaj na popravilo, 2 odst. naših izdelkov pa se ne da popraviti, zato jih prodamo po znižani ceni. Ta 2 odst. proizvodnje predstavljata klaso. Odstotek je nizek, vendar pa se porabi zelo veliko časa in materiala za odpravljanje napak, ki n končni kontroli niso registrirane.

VINKO KOCJAN

STANETU AVSCU čestitamo za uspešno opravljeno diplomu na I. stopnji VTO tekstilna tehnologija, FNT v Ljubljani. 5. novembra 1981 je uspešno zagovarjal diplomsko delo z naslovom: KRITIČNA PRIMERJAVA PRODUKTIVNOSTI IN RENTABILNOSTI KLASIČNIH VOLNARSKIH STATEV VTR TEKSTILSTROJ ZAGREB IN BREZČOLNIČNIH SULZER V TEKSTILNI TOVARNI NOVO-TEKS NOVO MESTO.

Naloga vsebuje veliko zanimivih podatkov o problematiki današnje tkalnice. Prav gotovo bodo strokovnjaki iz tega področja v njej našli veliko sistematično obdelanih podatkov – za pomoč pri reševanju vsakodnevnih problemov.

Korak k napredku

Če naj na kratko opišem način normiranja v naši proizvodnji, moram reči, da imamo od samega začetka obrata konfekcije I sistem WORK — FACTOR hitri postopek, ki je zaradi raznolikosti današnje proizvodnje že deloma neuporaben pri programu zgornjih oblačil. Znano je, da je ta sistem danes sicer najboljši, vendar potrebuje veliko več časa oziroma delavne sile za izdelavo analiz. Ker pa stremimo za napredkom, je jasno, da je bilo nujno poiskati rešitev, da bi z enako delovno silo izboljšali kakovost normiranja.

V naši proizvodnji izdelujemo od baby programa spodnjih in zgornjih oblačil prek ženskih in moških klasičnih in športnih hlač do različnih

zgornjih oblačil, predvsem pu-hovk.

Pred kratkim smo dobili ponudbo ISRKE ZORIN o časovnem standardu, katerega je sprejel DS tozda. Pričeli smo 19. maja in na samem začetku ugotovili, da se naši normativi bistveno ne razlikujejo od njihovih. Po končanem preverjanju smo dobili časovni standard, ki je prilagojen naši proizvodnji, nakar smo uvedli poskusno snemanje v montažnih linijah. Prednost novejšega sistema je, da se delavcu štejejo privajalni dodatki, ki so naslednji: zahtevnost operacij, čas trajanja prekinitve, velikost serije in vrsta materiala.

Sedaj se uporablja že v vseh montažnih linijah in v pred-

montaži, vendar je še nekaj težav, ki jih bo potrebno premagati, dokler projekt ne bo končan s strani izvajalca. Kljub velikemu obsegu dela je bil interes, da se v najkrajšem času usmerimo na ostali del

proizvodnje, kot so krojilnica, likalnica in dodelava.

Trudimo se, da bi dali vsem delavcem v proizvodnji enako možnost do boljšega osebnega dohodka.

JOŽICA PETAN

JAVILA SE TOZD VINICA — JAVILA SE TOZD VINICA —

Neresnost, nesposobnost, ali kaj drugega...

Morda nisem izbral najbolj-sega naslova za ta članek, morda je pregrob, morda ne izraža dejanskega stanja; možno je, da nekomu ne bo všeč, a vsakdo ima možnosti in lahko razmislija na glas o posameznih problemih.

Gre namreč za 17. oktober tega leta, ki smo ga po določilu sindikalne konference naše DO imenovali „Športni dan Novoteksa“. Konferenca OO ZS, ki je bila dosti pred tem dnevom, je sklenila in določila, da bo 17. 10. 1981 zaključni dan športnih tekmovanj. Kot vem, so OO ZS po tozdh prejele še pismena obvestila. Saj je od prvega dneva, ko smo organizirali v taki obliki športni dan, jasno, da je sindikalna organizacija nosilec ali pokrovitelj vsega dela okoli športnega dneva. Ne vem, kje se je sedaj zataknilo.

Resnici na ljubo, tudi takih je malo, ki vedo, kaj je bilo; od celotne DO Novoteks, ki šteje preko 2400 zaposlenih, se je športnega dneva, ki je mišljen kot sindikalna množična akcija rekreacije in zbližanja delavcev, udeležilo komaj nekaj čez 40 ljudi. Če tu še dodam, da je TOZD Konfekcija II. Vinica sodelovala s 25 tekmovalci, TOZD Trgovina s kakimi 10 tekmovalci, menim, da posebnega komentarja ni treba. Saj so tudi tozdi, ki so

bili domačini tekmovanja v Novem mestu, sodelovali in je novomeška konfekcija imela cela dva tekmovalca, Tkanina naš najštevilčnejši tozd, pa celo 5 ali 6 tekmovalcev in seveda DSSS, ki je imela eno tekmovalko. Metličanov sploh nismo videli. Žalostno, kaj ne?

Kot sem že povedal, je nosilec te množične rekreativne akcije sindikat. Ne spomnim se, ali sem videl ta dan v krogu naše tovarne vsaj enega sindikalnega funkcionarja.

Seveda ob vsem tem postavljam vprašanje sebi in tudi še komu drugemu, kako mo-

remo izpeljati ali organizirati marsikaj drugega pomembnejšega, če ne znamo organizirati enega samega športnega dneva. Kje so tisti, ki so se dogovorili na konferenci za organizacijo športnega dneva? Ali je kdo postavil vprašanje odgovornosti? Saj so vodilni sindikalni funkcionarji tudi člani konference v DO, mar ne? Le-ti so se na konferenci odločili za organizacijo športnega dneva. Ali pa so mogoče zadolžili koga drugega? Ne vem!

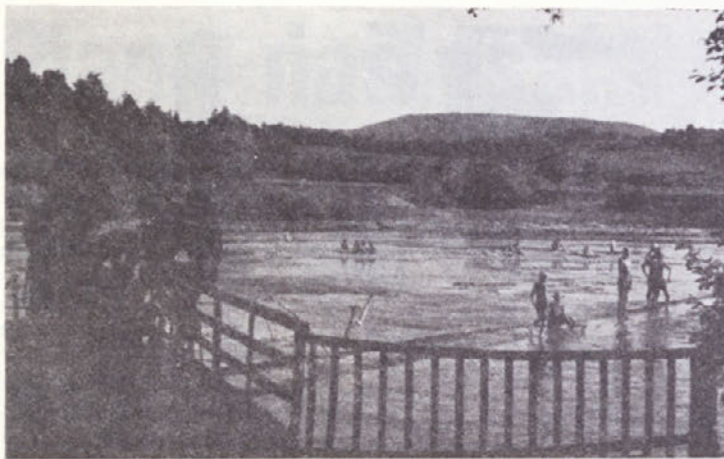
No, veliko vprašanj bi lahko še postavil, a ne vem, če je to sploh še potrebno. Lahko bo kdo odgovoril, da je to razmetavanje denarja, da to ni potrebno, posebej v današnjem težkem gospodarskem položaju. Vse prav, samo o tem bi morali razmišljati in govoriti pred konferenco in sprejeti ustrezne sklepe in odgovore, ne pa tako.

Ta primer slabe in neodgovorne organizacije naj bo opozorilo in naj nas vzpodbudi za delo, ker je še veliko odgovornejših in pomembnejših delovnih akcij pri vsakodnevem delu, ki jih moramo rešiti. Rešili pa jih bomo samo z največjo zavzetostjo in občutkom odgovornosti, da je vse okoli nas naše in odvisno le od naših aktivnosti in sposobnosti.

MARIJAN ŽALAC

Viniški grad nad Kolpo je znamenita viniška točka, vendar je neurejen in tak nima posebnega pomena. Z adaptacijo in ureditvijo bi pripomogel k razvoju turizma.

Kopališče v letnem času privabi veliko kopalcev v bistro Kolpo. Če pa bi uredili kopališke prostore, bi bilo veliko več kopalcev.

Panorama Vinice; v ospredju stavba osnovne šole in novozgrajeni vrtec.

21. oktober - praznik Vinice

Družbeno-politične organizacije krajevne skupnosti Vinica so pripravile proslavo za krajevni praznik v nedeljo, 25. oktobra.

21. oktobra leta 1943 je sovražnik s Hrvaške preko re-

ke Kolpe napadel Vinico. Med napadom je zažgal sosednjo vas Sečje selo in nekaj hiš v Vinici. V spomin na ta dogodek so po vojni proglasili 21. oktober za praznik krajevne skupnosti Vinica.

Še pred nekaj leti je bila Vinica dokaj nerazvit kraj Bele krajine. Ne moremo trditi, da ni še danes, vendar je nerazvitost manjša. Leta 1973 smo dobili vodovod, to leto je bil zgrajen tudi Novoteksov TOZD Konfekcija. V njem so mnoge domačinke našle zaposlitev, da jim ni bilo več treba potovati na delo v Črnomelj ali v Semič. Pred nekaj leti je dobila Vinica še Ljubljansko banko, novo pošto in novo prehrabno trgovino.

Drugo leto je že, odkar je zgrajen otroški vrtec, v katerem so v varstvu otroci naših delavk. V letošnjem letu je

začelo zdravstveno osebje delati v novem in večjem zdravstvenem domu. Za razvoj same Vinice in da bi privabili v poletnem času čim več turistov, bi se morali krajanje zavzemati še za ureditev viniškega gradu in ureditev kopališča na Kolpi, ki privabi s svojo lepoto veliko turistov.

Na proslavi so podelili priznanje osvobodilne fronte vsem tistim krajanom, ki so v zadnjih letih pripomogli k razvoju krajevne skupnosti. Priznanja so podelili tudi vsem voditeljem gasilskih društev in voditeljem folklorne skupine, ki so s svojim delom pripomogli k boljšemu delu. Na proslavi so bila podeljena tudi priznanja osvobodilne fronte vsem aktivistom-krajanom iz časa NOB.

Med dobitniki priznanj osvobodilne fronte je bil tudi naš TOZD, ki je veliko pripomogel k razvoju naše krajevne skupnosti.

ANICA ŠVEB

Ob naših cestah

Zanimivo! Popotnik se večkrat ozre po napisih, tablah, naslovih, raznih reklamah...

Zakaj pa naj bi na gostilni (lokalih) visel napis „Pri Janezu“, čeprav je to lastnikovo ime, ko se vendar lepše sliši „Taxi bar“, „Balkan grill“, „Evergrin“ (beri kot piše) ali pa „Kanaški bor“ (ob gostilni pa raste topol, lipa ali hrast).

Morda svetleča imena, kot so „Ranč“, „Ljepi život“, „Rana zora“, „Zlatna potkova“ bolj polnijo oči?

Potnik pričakuje, da bo dobil nekaj posebnega, specialiteto, vendar nam največkrat „Dve mace“, „Kod čiče“, „Čingilingi“ itd. nudijo zakajen, neočiščen prostor, obilico muh in „čučavac“. To je sestavni del „magistralne“ (beri občestne) slike.

Ob vseh teh imenih si presenečen, če se pod skromnim napisom (gostilna, gostiona, krčma) skriva dobra postrežba, hrana, nižje cene, prijeten nasmeh, čistoča, itd. itd. Vse to seveda brez „pompa“ in brez stoterih raznobarnih luči na pročelju.

JOŽE STAREŠINIČ

Žlice in žličke

V stabilizacijskih prizadevanjih je zelo važno, da se vsi držimo sprejetih sporazumov, dogovorov in smernic, saj bomo le tako postavili gospodarstvo na trde noge. Tega za sedaj ne kažejo gibanja na področju višanja osebnih dohodkov, saj so ta po podatkih za prvih sedem mesecev letos zelo različna. Poprečno so se osebni dohodki v Jugoslaviji v tem obdobju dvignili za 36 odstotkov, podatki po republikah pa so zelo različni. Tako so se plače na Kosovem dvignile za 48 odstotkov, v Črni gori za 45 odstotkov, enako tudi v Bosni in Hercegovini. Na Hrvaškem so osebne dohodeke (v primerjavi z lanskimi) dvignili za 41 odstotkov, v Vojvodini pa za odstotek manj. V nižji razred povečanih dohodkov sodijo Makedonija s 34 odstotki, ožja Srbija z 31 odstotki ter seveda Slovenija, ki je s 27 odstotkov višjim osebnim dohodkom od lanskega na repu in še zdaleč ne dohaja inflacije, ki drvi naprej s 44 odstotki letno.

Dopisujte v vaše in naše glasilo!

Bogata nahajališča premoga

Na območju Belega polja pri Mostarju so odkrili bogata ležišča kakovostnega rjavega premoga. o raziskavah sodeč ga je na tem območju 90 milijonov ton, menijo pa, da ga je še več. Priprave za izkop so že v teku. Računajo, da bo novi rudnik pričel z delom najkasneje do konca leta 1985.

Deveto srečanje samoupravljalcev v Novem mestu

V Novem mestu smo 16. in 17. oktobra pozdravili udeležence devetega srečanja samoupravljalcev zletnih področij zleta „Bratstvo in enotnost“.

Delegati in predstavniki treh republik so se že na predvečer srečanja zbrali na Otočcu, kjer so se pogovorili o poteku srečanja.

Delegatov je bilo 280; za to pomembno srečanje so medobčinski sveti Zveze sindikatov izbrali štiridesetčlanske delegacije zletnih področij Banjaluke, Bihaća, Gospića, Karlovca, Prijedorja, Siska in Novega mesta.

Delegatom treh bratskih republik je Novo mesto pripravilo pristrčno dobrodošlico.

Delovno srečanje je bilo v veliki dvorani Doma JLA v Novem mestu. Slavnostni govornik je bil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner.

Na prvi plenarni seji je bila dvorana polna delegatov in gostov. Po „Internacionali“, ki jo je zapel mladinski pevski zbor, so izvolili delovno predsedstvo, v katerem je bil po en predstavnik vsakega zletnega področja.

Dnevni red se je odvijal po že ustaljenem protokolu, tako je tudi na tem srečanju udeležence pozdravil predstavnik osmega srečanja samoupravljalcev, ki je bil lani v Gospiću, in predal zletni prapor predstavniku Novega mesta; ta se je zahvalil ter obljubil, da bo Novo mesto prapor varovalo, kakor goji bratstvo in enotnost naših narodov.

Nato je delovno predsedstvo predlagalo sedemčlansko delegacijo (z Danilom Kovačičem na čelu) za polaganje venca v spominski veži muzeja NOB v Novem mestu.

Takoj zatem je zbrane delegate pozdravil predsednik skup-

ščine občine Novo mesto tov. Uroš Dular. Govoril je o zletnih aktivnostih, ki nosijo v sebi veliko idejo bratstva in enotnosti, skovano v težkih, vendar slavnih dneh narodnoosvobodilnega boja pod vodstvom KPJ in s Titom na čelu. Predstavil je zletno področje Dolenjske in Bele krajine, napore, ki jih delovni ljudje vlagajo za sprotno odpravljanje težav v času gospodarske streznitve. Govoril je o hitrem razvoju tega zletnega področja v povojnem obdobju ter o dosežkih ljudi pri vsakdanjem življenju in delu. Svoj govor je končal z besedami: „Prepričani smo, da bo to srečanje samoupravljalcev dalo pomemben prispevek k delu na področju socialne politike, da bo (kot vsa doslej) okrepilo in poglobilo vezi prijateljstva in tovarištva.

Kraji, kjer se boste mudili v teh dveh dneh, so znani po zgodovinskih dogodkih iz NOB in socialistične revolucije. Omenim naj samo partizanski Rog, kjer je za časa vojne delovalo več najvišjih organov nove ljudske oblasti, ali Belo krajino, ki je že za časa vojne dobila ime zibelka slovenskega partizanstva. Del vsega tega boste videli, ko boste obiskali Rog, Dolenjsko in Belo krajino. Srečali se boste z de-

lovnimi ljudmi, se z njimi pogovorili o značilnostih delovnih organizacij, o delovnih programih in razvoju tovarn Krke, IMV in Novoteksa v Novem mestu, Novolesa v Straži, Trima v Trebnjem, Iskre v Semiču ter Kmetijske zadruga v Metliki. V imenu organizatorja devetega srečanja samoupravljalcev vam želim uspešno delo ter dobro počutje in želim, da odnesete s tega srečanja prijetne vtise in spomine.“ Osrednja tema prve plenarne seje je bila socialna politika in varnost delavcev kot priprava na 3. konferenco Zveze sindikatov. Slavnostni govornik Vinko Hafner se je zelo podrobno dotaknil vseh problemov na to temo. Poudaril je vlogo sindikata in vseh naprednih sil, ki so zadolžene za zagotavljanje, socialne varnosti delavcev. Sindikat mora imeti več vpogleda v dejanska dogajanja okoli socialne politike, več besede pri samoupravljanju, pri ustvarjanju dohodka in njegovi pravični delitvi po delu. V nadaljevanju je tov. Hafner navedel primere zaviranja stimulacije s strani neproizvodnje ter odmikavanja od del v neposredni proizvodnji. Omenil je, da je dohodek, ki ni ustvarjen z delom, neopravičeno prisvajanje (Nadaljevanje na 14. str.)

SREČANJE – 40 DELEGATOV V NOVOTEKSU

Predstavitve delovne organizacije.

Ogled kolekcije pomlad – zima.

Po dobro opravljenem delu še skupinski posnetek v spomin na srečanje v Novoteksu.

Predstavniki DPO Novoteksa pozdravljajo deležence srečanja ob prihodu v Novoteks.

Ogled tehnološkega procesa.

40 članska delegacija je prispela v Novoteks.

Dveurno posvetovanje na temo: invalidsko varstvo in poklicna obolenja.

Tudi na stabilizacijskem kosilu v tovarniški menzi smo se pogovarjali o isti temi, le nekoliko bolj sproščeno.

(Nadaljevanje z 11. str.)

dela sredstev, ki izvirajo iz neposrednega dela: tako ravnanje večkrat pripelje delavca v težak položaj. Seznanil nas je, da je v Sloveniji zaposlenih 800.000 ljudi, da je 60.000 Slovencev na delu v tujini, da je 14.000 nezaposlenih. Dejal je, da je nujno povečati produktivno zaposlenost, zmanjšati režijska dela in administracijo ter te delavce zaposliti v proizvodnji. V Sloveniji je zaposlenih okoli 100.000 delavcev iz drugih socialističnih republik, največ s Hrvaške in BiH, od koder je polovica takšnih, ki delajo v Sloveniji, družine pa imajo v domačem kraju. Takšni delavci se le težko privadijo na novo okolje, ker so z mislimi pri svojih družinah; razumljivo je, da je delajo tako, kot bi sicer lahko, če bi živeli v urejenih razmerah skupaj s svojimi družinami.

Tov. Hafner se je dotaknil še problematike usmerjenega izobraževanja, kjer še niso pokriti proizvodni poklici, zato neustrezno usposobljeni ljudje zasedajo delovna mesta. V nadaljevanju je govoril o zaščiti pri delu, o zdravstvenem zavarovanju, pokojninskem in invalidskem varstvu, o nagrajevanju minulega dela, ki še ni ustrezno rešeno, stanovanjski problematiki in o povezovanju združene-ga dela s krajevnimi skupnostmi.

Več kot eno uro nam je tov. Hafner govoril tako, da smo ga vsi razumeli. V svojem govoru se je poglobil prav v vsa področja socialne politike in se zavzel za boj za stabilizacijo, saj je ta hkrati tudi boj za socialno varnost delavca.

Po končanem govoru so se delegati s ploskanjem zahvalili tov. Hafnerju za tako temeljito obravnavo teme ter se porazdeljeni v skupinah (po 40 delegatov) odpeljali v delovne organizacije, kjer so nadaljevali razgovore o tej temi z delavci v združenem delu.

40 delegatov v DO Novoteks

Tov. Ivan Ivković je prevzel delegacijo za obisk naše delovne organizacije. V tovarni je bilo vse pripravljeno za sprejem.

Pred z zastavami okrašenim vhomom v tovarno so delegate pozdravili predstavniki družbenopolitičnih organizacij, organov upravljanja, direktorji tozdov in predsednik DITT Dolenjske. Pod strokovnim vodstvom so si delegati pozorno ogledali tehnološki proces ter razstavljeno kolekcijo končnih izdelkov, zatem pa so se v sejni dvorani vključili v tematsko razpravo, za katero je podala uvod naša zdravnica Tatjana

Gazvoda. Z vseh zornih kotov so obravnavali položaj delavca v združenem delu, posebno v tekstilni industriji, saj so bili v delegaciji predstavniki večjih tekstilnih tovarn (Duga Resa, Vunateks, Kombiteks, Sana in Novoteks). Posebno pozornost so posvetili poklicnim boleznim in invalidnosti in tekstilni industriji. Živahna razprava je kazala veliko zanimanje delegatov, po razpravi se je predsednica delegacije Nevenka Novaković zahvalila za sprejem ter skupaj z ostalimi člani komisije pripravila poročilo za drugo plenarno sejo.

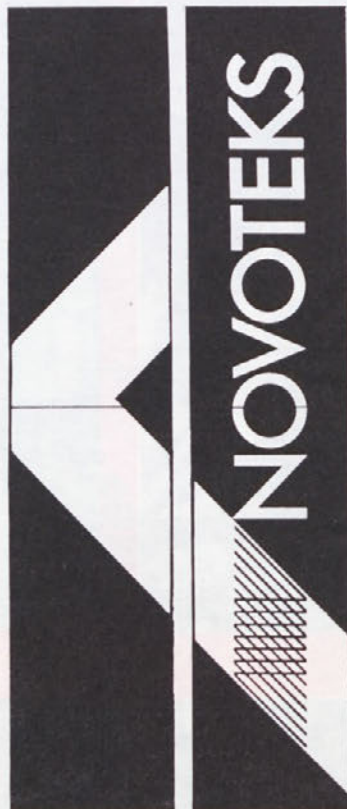
Ob koncu smo delegatom podarili značke Novoteksa in spominsko darilce ter jih povabili v tovarniško menzo na kosilo.

Naši gostje so se nato (zadovoljni z obiskom v naši delovni organizaciji) odpeljali na ogled Novega mesta in na drugo plenarno sejo v Dom JLA, kjer so predsedniki vseh sedmih delegacij podali poročila o obiskih in razgovorih v delovnih organizacijah, ki so jih obiskali. Po končani drugi plenarni seji smo si ogledali kulturni program ter se odpeljali na skupno večerjo in tovariško srečanje na Otočcu.

Tu smo se od naših gostov poslovili s pesmima „Od Triglava do Djevdjelije“ in „Jugoslavija“. Zadovoljni z dobro oprav-

ljenim delom smo gostom zaželeli srečno pot in uspešno razreševanje problemov pri angažiranju za stabilizacijo gospodarstva. 10. srečanje samoupravljalcev bo prihodnje leto v Bihaću.

IVO IVKOVIČ

Standardizacija v službi človeka

Sporočilo Henri Duranda, predsednika mednarodne organizacije za standardizacijo ISO, v zvezi s proslavo 12. svetovnega dneva standardizacije, 14. oktobra 1981. leta:

„Svetovni dan standardizacije letos praznujemo v obdobju zelo težkega in nevarnega mednarodnega položaja.

Velike sile si nasprotujejo, ideologije se konfrontirajo, prihaja do velikih političnih in ekonomskih sprememb; pogosto prisotno neravnotežje v svetu se stopnjuje; milijoni ljudi tretjega sveta trpijo zaradi lakote; pomoč v obliki prenosa tehnologije zamuja, pa tudi kadar do nje pride, velikokrat ne odgovarja resničnim potrebam; skriti in oboroženi spopadi obstajajo ali pa se pripravljajo.

Ob teh problemih, ki zaskrbnjujejo vlade in vnašajo nemir med ljudi ter vplivajo na vsakdanje življenje, srečo in varnost vsakega posameznika, bi lahko kdo pomislil, da so problemi in prizadevanja mednarodne organizacije za standardizacijo neznatni. Mi ne mislimo tako.

V trenutku, ko je nered vse bolj prisoten in ko nevarnosti prihajajo vse bolj do izraza, ponuja standardizacija svetu dvojno korist: svoje tehnične rešitve in svoj primer za vzgled.

Priporočila, ki jih standardizacija daje, prihranek v času in denarju, ki nam jih omogoča, racionalizacija in poenostavljanje, kontrola in garancija, ki jo ponuja, predstavljajo v teh težkih časih izjemen in nezamenljiv prispevek pomoči gospodarstvu vključenih držav članic pri organiziranju enostavnejše, hitreje in gotovejše mednarodne menjave.

Kako naj ne bi cenili discipline, ki naj bi rešila, kar se rešiti da v teh absurdnih časih, ko se tolikšna bogastva izgubljajo ali slabo koristijo.

Poleg vseh teh uslug, ki jih mednarodna standardizacija

neprenehoma ponuja narodom in vladam, predstavlja tudi izjemen primer sporazumevanja in sodelovanja na vseh ravneh med predstavniki različnih interesov, pogosto celo nasprotujočih. Predstavlja forum, kjer se zbirajo in dosejajo sporazumi. Zaradi tega imamo bolj ko kdaj koli pravico, a tudi dolžnost, da seznanimo javnost z vlogo in nalogo mednarodnih standardov. Želel bi, da vsi tisti, ki berejo to sporočilo, začutijo, da je to njihova osebna naloga.

Želel bi, da vsi, ne glede na funkcije, pa če je ta še ta-

ko skromna, sodelujejo v propagandi standardizacije, katera mora iz okvira tradicionalnih tehničnih krogov. Standardizacija je neobhodna za sodobno življenje, je zelo pomemben faktor prihranka in predpogoj za boljše poznavanje stvari in ne nazadnje za boljše razumevanje med ljudmi.

Treba je premagati misljenje, da je standardizacija normativna disciplina, ki je zanimiva le za strokovnjake. Še pred koncem tega stoletja nas bo morala vse zanimati.

Upam, da bodo svetovni

dan standardizacije proslavili v večini 88 držav članic mednarodne organizacije za standardizacijo ISO. Med njimi je tudi Jugoslavija. Tako se bodo z enega konca sveta na drugi konec slišali glasovi, opominjajoč, da so standardi tisti nepogrešljivi elementi sodobnega gospodarstva, ki vplivajo na obstoj vsakega posameznika. Niso ovire napredku, temveč olajšujejo življenje, zmanjšujejo stroške, precizirajo izbor, zagotavljajo kvaliteto, povečujejo varnost, poenostavljajo in koordinirajo informacije in nazadnje zmanjšujejo težave.”

Obiskali smo Varaždin

Letos, ko praznuje Varaždin svojo osemstoto obletnico, smo gasilci Novoteksa obiskali gasilce v Varaždinu, s katerimi smo pred 11 leti pričeli vsakoletna srečanja, ki so pripeljala do pobratenja obeh društev. Ta srečanja imajo globlji pomen, saj se z dogovori in izmenjavo izkušenj v dveh sorodnih organizacijah dopolnjujemo in tako prispevamo svoj delež k naporom celotne družbe za hitrejšo rast in varnost delovnih ljudi pred požarom.

Gostoljubnost Varaždincev je velika in težko se je organi-

zirati tako, da bi se jim lahko vsaj približno enako oddolžili, ko pridejo oni k nam.

Predstavniki Varteksa so nas sprejeli 10 ali 15 km pred samim mestom. Tu smo pri bogatem zajtrku sprejeli program, ki so nam ga za ta dan predložili in kmalu za tem smo se odpeljali.

Po programu smo si najprej ogledali novo tovarno za pridobivanje poliestrskih vlaken. Ta nova tovarna, ki je v neposredni bližini kombinata Varteks, je tik pred obratovanjem. Je velika pridobitev tekstilne industrije Jugoslavije.

Med ogledom smo izvedeli, da je bil začetek gradnje 1979. leta in da bo oktobra proizvodnja stekla. Celotna naložba je veljala milijardo tristo milijonov dinarjev. Tovarna bo obratovala v štirih izmenah in zaposlovala okoli štiristo delavcev, od tega petdeset z visokošolsko izobrazbo. Način proizvodnje je polikontinuiran. Dnevno bodo proizvedli 60 ton vlaken, pozneje tudi nekaj več. Od celotne proizvodnje bo približno ena tretjina vlaken volnenga tipa.

Trenutni problem je vhodna surovina, ker INA kasni s proizvodnjo surovin in bo, z ozirom na današnje gospodarske restrikcije, potrebno vsaj leto ali nekaj več surovino uvažati, kar je velika gospodarska škoda.

Pri gradnji tovarne so upoštevali vse varnostne predpise. Zgradili so veliko, izredno dobro zavarovano in opremljeno zaklonsko. Nabavili so posebne naprave za gašenje požara, ker, kakor so nam rekli, so pri tej proizvodnji pogoste eksplozije, oziroma požari, in da se ogenj gasi s paro.

Ker smo tako tovarno imeli prvič priliko videti, smo z velikim zanimanjem poslušali mladega inženirja, ki nas je vodil, nam razkazoval in tolmačil tehnološki proces pridobivanja poliestrskih vlaken.

Po ogledu tovarne smo šli peš skozi staro mestno jedro. Povsod smo videli zidarske odre, ker Varaždinci hitijo z zaključnimi deli, da bi bilo na sam dan proslave mesto kar se da lepo.

Trg pred staro mestno hišo je že popločen, urejajo stare (Nadaljevanje na 16. str.)

GLASLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

teljev. Šli smo šele ob devetih, pa še takrat je bilo nekaterim prezgodaj. A kdo bi zameril, ko so tu govorili in imeli glavno besedo maligani? No, vseeno smo končali obisk in ob polpolnoči pridrsali v Novo mesto. Utrujenost se ni poznala, saj se je na avtobusu vse od varaždinskih bregov pa do Novega mesta prepevalo.

Hvaležni smo Varaždincem za lepo soboto, prisrčen sprejem in izredno gostoljubje. Mi pa smo pred težko nalogo, kako jim tovarštvo in gostoljubje izkazati prihodnje leto, ko pridejo oni ponovno k nam na obisk.

De-Ka

Redke prekinitve

Prekinitve dela kot sredstvo za izsiljevanje delavskih pravic pri nas ni dosti uporabljeno niti z zakonom in ustavo predvideno delavsko orožje, saj se slabo sklada s politiko delavskega samoupravljanja. Kadar je do prekinitve le prišlo, so delavci hoteli opozoriti na nepravilnosti pri nagrajevanju, podelitvi stanovanj in podobno. Vsekakor kaže, da so delavci uporabili ta skrajni izhod le takrat, kadar so se ljudje iz vodstva, gospodarskega ali političnega, preveč oddaljili od delavcev, zato bi morali po mnenju sindikata tudi ti nositi odgovornost za te pojave. Prekinitve so bile kratkotrajne, uporabilo pa jih je v lanskem letu in prvih letosnjih treh mesecih vsega skupaj le 13.500 delavcev, kar je glede na odstotek zaposlenih, zelo malo.

hiše z baročnimi fasadami, čisti in restavrirajo stare spomenike, urejujejo zelenice — sploh je videti povsod, kjer smo bili, veliko delovno vne- mo, kar pa je popolnoma razumljivo, saj osemstoletnica mesta ni kar tako.

Pot nas je vodila ob Šancah in starem, dobro ohranjenem varaždinskem gradu, kjer je muzej z izredno bogatimi eksponati iz preteklosti mesta in bližnje ter daljne okolice, mimo strokovnih srednjih, višjih in visokih šol do varaždinskega pokopališča, za katerega pravijo, da je eno najlepših pokopališč in da skoro ni tujca, ki pride v to starodavno mesto, da si med ostalimi znamenitostmi ne bi ogle- dal tudi pokopališča.

Po vseh razgovorih in ogle- dih smo, bogatejši za marsika- tero spoznanje, nadaljevali pot po programu. Z avtobusom smo se odpeljali skozi novi del mesta mimo tovarne Var-

teks med varaždinske griče, kjer ima delovna organizacija svoje rekreacijsko središče. Po ogledu prekrasne izletniške to- čke komaj 15 ali največ 20 minut vožje od tovarne smo za bogato obloženo mizo po- tešili potrebo po hrani, pri tem pa nam je prav dobro prišlo dobro zagorsko vino.

V naši skupini je bil tudi naš sodelavec Slavko, ki je spretno in izredno dobro pol- nil in praznih meh diatonične harmonike in iz nje izvabljal domače viže. Ubrano smo prepevali med kosilom in tudi vso pot od Novega mesta do Varaždina. Pete so nas zasrbe- le, pa so se, sprva sramežljivo, potem pa vse bolj hrabro, za- vrteli plesalci v raznih taktih in na razne načine. Med tem pa se je že pred poslopjem pekel kostanj. Vonj pečenega kostanja nas je zvalil v lepo zeleno okolje med vinograde. Zbrali smo se ob peki, harmo- nika nas je kar naprej razve-

seljevala in tako, kot se spo- do- bi, smo ob kostanju polnili in praznili kozarce z vinskim moštom. V tem času, ko smo v mraku pekli kostanj so naše gostiteljice pospravile jedilnico in pripravile vse potrebno za večerjo. Ko smo se vrnili, so nas domačini ponovno prese- netili; prišel je izredno dober plesni orkester. Na plesišču se je zbralo toliko parov, da so bili drug drugemu v napoto.

Večerja — miza polna sa- mih domačih jedi, izredno umetelno pripravljenih, je izzi- vala, pa čeravno smo bili še siti kosila in kostanjev. Segali smo po dobrinah, kot da ves dan ne bi prav nič jedli. Kdo pa ne bi jedel, ko pa so se iz krožnikov širile tako prijetne vonjave? Plesni orkester je kar naprej igral tako, da so posamezni pari tudi med ve- čerjo plesali.

Hudo je bilo, ko se je bilo potrebno posloviti od gosti-

Vzgajali bomo mlade gasilce

Ustanovili smo gasilsko društvo „MLADI GASILEC“ v OŠ Bršljin

5. november 1981 je datum, ko je bilo ustanovljeno v bršljinški šoli gasilsko društvo „MLADI GASILEC“. Tega dne je bil sklican ustanovni občni zbor. Poleg 21 mladih gasilskih pionirjev so bili prisotni vsi učenci, vodstvo šole, predstavniki pokrovitelja IGD „NOVOTEKS“ in občinske gasilske zveze, predstavniki samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požari in predsednik krajevne skupnosti Bršljin. Vse šole v Sloveniji so dobile okrožnice in navodila za ustanavljanje mladih gasilcev. Po daljših pripravah in dogovorih z vodstvom šole smo uspeli, da smo na svečan način ustanovili društvo.

Ravnatelj šole Janez Štrbenc je otvoril ustanovni občni zbor in navzoče seznanil o poteku dela. Na njegov predlog so izvolili delovno predsedstvo, kateremu je predsedovala in ga uspešno vodila Polonca Kekec. Predsednik IGD Novoteks Danilo Kovačič je orisal pomembnost gasilstva v

naši družbi, posebno pa gasilskega naraščaja in ustanavljanja pionirskih društev „MLADI GASILEC“. Industrijska in tudi teritorialna gasilska društva so mentorji društev „MLADI GASILEC“ po šolah. Prevzeti morajo skrb za izobraževanje in usposabljanje članov, nuditi jim morajo vso strokovno pomoč, po možnosti pa tudi pomagati materialno z gasilski orodjem in opremo. Gasilska društva in člani morajo vplivati na izobraževanje požarnovarnostne kulture gasilskega naraščaja. S pomočjo raznih akcij in propagande morajo pionirje in mladino seznaniti z vzroki in posledicami požarov, ki povzročajo ogromno materialno škodo in zahtevajo tudi človeška življenja. Mladi gasilci morajo biti seznanjeni s samozaščito in razvijati morajo različne oblike tekmovanj in delovanj v okviru sekcij in komisij. S pomočjo mentorjev v šoli in pokrovitelja bodo morala pionirska gasilska društva organizirati predavanja in seminarje

za usposabljanje učencev ter strokovno vzgajati članstvo. Po izvolitvi upravnega in nadzornega odbora društva je poveljnik IGD NOVOTEKS predal v upravljanje in uporabo gasilsko orodje in opremo za mlajšo in starejšo pionirsko gasilsko desetine. Prevzel ga je orodjar z obljubo, da ga bo vestno čuval in da bo orodje vedno pripravljeno. Za slavnostno razporeženje in prijetno počutje na zboru je poskrbel otroški pevski zbor in recitatorji.

STANKO VAUPOTIČ

**DOPISUJTE
V GLASILU
NOVOTEKS**

**Ne pozabimo: brez do-
brega obveščanja ni
uspešnega samoupravlja-
nja!**

Danilo Kovačič, predsednik IGD Novoteks, se je zahvalil za prejeto spominsko diplomo.

Poveljnik IGM Novoteks, Stanko Vavpotič, predaja gasilsko orodje in opremo pionirskemu društvu Mladi gasilec.

Janez Štrbenc, ravnatelj OŠ, ob otvoritvi ustanovnega občnega zbora mladih gasilcev.

Pionirji so se zahvalili za pomoč.

Jože Udovič: Usodna nesreča in njeni vzroki

Novembra 1944. leta je partizansko vojsko prizadela huda nesreča. Pri preizkušanju lahkega angleškega minometa se je smrtno ponesrečil legendarni komandant NOV in PO Slovenije, general-lajtnant, španski borec in narodni heroj Franc Rozman — Stane.

Jeseni 1944 so dobro oboroženi belogardistični bataljoni stalno vpadali na osvobojeno ozemlje, napadali naše čete in strahovali prebivalstvo. Bili so zelo gibki, saj so imeli svoja oporišča v okupatorjevih postojankah. Zato niso imeli posebnih skrbi s preskrbovanjem niti z ranjenci. Nasprotno pa so imeli svoja oporišča v okupatorjevih postojankah. Zato niso imeli posebnih skrbi s preskrbovanjem niti z ranjenci. Nasprotno pa so bile naše brigade obremenjene s premičnimi bolnišnicami za lažje ranjence in bolniške ter nerodno komoro.

Zato je glavni štab NOV in POS sklenil organizirati lahko pokretne udarne čete, ki bi bile oborožene z avtomatskim lahkim orožjem. Operativni oddelek glavnega štaba je izdelal formacijo takih čet, za katere je bilo na razpolago dovolj avto-

matskega orožja. Manjkali so le primerni minometi. Italijanski minometi kalibra 81 mm so bili pretežki in preokorni, manjših pa nismo imeli. Sprva so namestili udarne čete opremiti z novim partizanskim orožjem, imenovanim partop. Toda tudi to orožje ni odgovarjalo potrebam teh čet, saj je bilo namenjeno razbijanju sovražnih bunkerjev in utrd. Namen novih udarnih čet pa niso bili napadi na utrjene postojanke.

Prav takrat so zavezniki pričeli v Belo krajino pošiljati z letali večje količine orožja in drugega vojnega materiala. Med orožjem so poslali tudi lahke minomete kalibra 45 mm ter mine za te minomete. Poslani minometi so bili zelo lahki, ravnanje z njimi pa je bilo silno enostavno. Bili so kot nalašč za novoustanovljene čete.

Iz letališča in spuščališča pri Krasincu v neposredni bližini Črnomlja so v glavni štab, ki je bil prav tako v bližini Črnomlja, prinesli dva minometa ter nekaj min, ki so bile v kartonskih tulcih. Komandant Stane in načelnik glavnega štaba Lado Ambrožič — Novljan sta bila nad tem orožjem silno navdušena. To je bilo orožje, ki je našim udarnim četam manjkalo.

Minomet je bil angleškega izvora in izdelan zelo preprosto, a domiselno. Minomet je sestavljala le cev z zelo majhnim podstavkom in prožilna naprava brez merilnih naprav, kot so jih imeli ostali minometi. Za usmerjanje je bila po sredini zeleno pobarvane cevi bela črta, s pomočjo katere je merilec določal smer. Potrebno daljavo je merilec določal z nagibom cevi po občutku. Z malo vaje je merilec dobil potrebno spretnost. Zadetki so bili zelo točni.

Lepega sončnega dne, 7. novembra, so se v glavnem štabu dogovorili, da pred proslavo obletnic oktobrske revolucije, ki so jo pripravljali v Črnomlju, preizkusijo novi minomet. Pri preizkušanju minometa so bili

poleg Stanega in Novljana prisotni še nekateri člani glavnega štaba ter spremljevalca komandanta in načelnika Jug in Tonček. Njim se je pridružilo še nekaj partizanov.

Komandant Stane in načelnik Novljan sta bila že večkrat pri preizkušanju novega orožja.

Ko smo v orožarski delavnici v Novi gori nad Starimi žagami izpopolnjevali partop, sta bila oba pri preizkusih. Toda to je bilo novo orožje, ki smo ga šele izpopolnjevali, zato smo skrbno pazili, da so bili vsi, ki so bili prisotni, v primerni oddaljenosti ali pa v varnih zaklonih. Ker smo tokrat imeli opravka z minometom, ki je bil standardno orožje angleške vojske, še posebno padalcev, ni nihče poiskal zaklona, temveč so obstopili Tončka in Juga, ki sta postavila minomet v plitvo kotanjo ob robu gozda v bližini taborišča glavnega štaba. Tonček je bil merilec, Jug pa njegov pomočnik. Vsi prisotni so z nestrpnostjo pričakovali prvi strel in njegov učinek.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Naj vam bo smučanje v veselje

Še dva meseca in že se bo začela zima, katere se nekateri veselimo. V tem članku bom navedel nekaj osnovnih podatkov o smučanju in napotkov o smučarski opremini.

Smučanje je tako rekoč slovenski narodni šport. Zgodovinar Valvasor poroča o prebivalcih Bloške planote, katerim so rabile smučke v vsakdanjem življenju in za razvedrilo. Že Bločani so poznali več vrst smučí glede na namen uporabe (posebne smučí so imeli npr. celo za pogrebe). Z obdobjem, ko je postal šport dosegljiv tudi Slovencem, se je kot ena prvih športnih panog uveljavljalo smučanje. Eden prvih je imel smučí Edmund Čibej iz Ajdovščine — dobil jih je iz Norveške. Že pred prvo svetovno vojno so bili v Sloveniji smučarji v več krajih, med drugim celo na Golovcu v Ljubljani. Po vojni se je smučanje razmahnilo v svetu in pri nas. Bloško smučanje in začetke smučanja štejemo med alpsko smučanje (natančneje v „turno smučanje“). Vendar

smo se prve zimske olimpiade v St. Moritzu 1924 udeležili s smučarji tekači, svetovni sloves pa smo dosegli že pred II. svetovno vojno z velikanko v Planici s smučskim skakalnim športom.

Smučske discipline, ki so v Sloveniji tudi danes razvite, se po vlogi in pomenu med seboj močno razlikujejo. V smučarskih skokih in poletih dosegajo naši tekmovalci večje uspehe kot tekači. Skoki so atraktivna disciplina, ki privablja tisoče gledalcev, ni pa množičen šport in prav tako ne more biti rekreacijski šport. Alpsko smučanje je pri nas doživelo velik napredek, naši smučarji so med najboljšimi na svetu. Za alpsko smučanje imamo največ možnosti, to pa je tudi primeren rekreacijski šport za čas od najzgodnejših otroških let do pozne starosti. Enako velja za smučarske teke in turno smučanje.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Bihać – mesto I. zasedanja Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije

Ob praznovanju dneva republike smo doslej vedno pisali o zgodovinskem mestu Jajcu in o drugem zasedanju AVNOJ. Nedvomno je to zasedanje zgodovinsko pomembno, saj je bila tedaj rojena nova Jugoslavija.

Letos smo se odločili nekoliko drugače pisati o zgodovinskih datumih v mesecu novembru. Napisali smo nekaj o pobratenem bosenskem mestu Bihać in o prvem zasedanju AVNOJ. Tudi to zasedanje je bilo v mesecu novembru (1942) in na njem so sprejeli zgodovinsko pomembne sklepe, ki so bili odločujoči pri hitrejšem nadaljnjem razvoju narodnoosvobodilnih odborov, bodisi na osvobojenih področjih ali v krajih, ki so jih zasedali okupatorji.

Iz preteklosti Bihaća, ki je prvič omenjen 1260, je razvidno, da je mesto preživljalo burne čase. Vrstili so se zgodovinski dogodki, ki so pustili pečat tako na razvoju mesta kot v ljudeh. Bihać je znan po revolucionarnem delavskem gibanju in delovanju KPJ v obdobju med obema svetovnimi vojnami. Bihać je tudi mesto, v katerem so se odvijali pomembni dogodki v času ustvarjanja najsvetlejših strani zgodovine naših narodov in narodnosti, to je časa narodnoosvobodilne vojne in revolucije. Spomine ohranjajo spomeniki in obeležja, s katerimi je Bihać s široko okolico res bogat.

Takoj po zasedbi Jugoslavije je fašistični okupator temeljito nadzoroval zasedeno bihaško področje in to zaradi pomembnih komunikacij v Pounju. Prav zato se je Vrhovni štab NOV na

čelu s Titom odločil: Bihać kot povezava svobodnega področja Bosenske krajine in dela Hrvatske mora biti osvobojen. Z znano „bihaško operacijo“ je bilo mesto 4. novembra 1942 osvobojeno. Boj za osvoboditev mesta je trajal 48 ur. Tako je svobodni teritorij Bosenske krajine in dela Hrvatske povezal novoustanovljeno, zgodovinsko znano bihaško republiko z Bihaćem kot glavnim mestom, v katerem se je takrat zadrževal Vrhovni štab s Titom. O teh dogodkih je tov. Tito zapisal: „Prihod Vrhovnega štaba v Bosensko krajino s proletarskimi brigadami, v katerih so bili v glavnem srbski in črnogorski borci, pomembno število borcev vseh naših narodov in narodnosti pa tudi nadvse uspešne in zelo pomembne skupne akcije s bosensko-hercegovskimi in hrvaškimi enotami so 1942 ime-

li izreden pomen za nadaljnji razvoj vstaje. Številne zmage nad sovražnikom v drugem letu vojne, med katerimi je vsekakor zmaga, izvojevana v bihaški operaciji, najbolj pomembna, so močno prispevale in spodbudile ustanavljanje naših novih brigad in njihovo organiziranje v divizije in korpuse. Kolikšno moč delovanja je v tem času imela naša mlada armada, se vidi tudi po tem, da se je proti našim 150.000 borcem borilo okoli 800.000 dobro oboroženih sovražnikovih vojakov. Obstoj velikega povezanega in svobodnega ozemlja, katerega so ljudje imenovali bihaška republika, je omogočil nadvse intenzivno življenje na vseh področ-

jih. Tako so bili tu: prvi kongres antifašistične mladine Jugoslavije, prva državna konferenca antifašistične fronte žensk, kongres vojnih zdravnikov in veliko partijskih zborovanj, seminarjev in tečajev ...

Vse to je pomenilo čvrsto širjenje našega narodnoosvobodilnega boja pa tudi ljudske oblasti. Tako je v Bihaću bilo 26. in 27. novembra 1942 zgodovinsko I. zasedanje Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ), v katerega so bili povabljeni k sodelovanju najvidnejši predstavniki narodov iz vse države. Od 71 povabljenih poslancev jih je na bihaško zasedanje prišlo 54, ker se poslanci iz Slovenije in Makedonije niso mogli prebiti skozi sovražnikove položaje.

Protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije je postal politični dokaz čvrste enotnosti narodov, kot telo je imel nalogo, da še bolj razvije in zedini narodnoosvobodilne odbore in druge ljudske protifašistične organizacije v osvobojenih in še neosvobojenih delih Jugoslavije. Izvolili so izvršni odbor, katerega predsednik je postal dr. Ivan Ribar, člani pa Nurija Pozderac, Pavle Savić, Ivan Milutinović, dr. Sima Milošević, Vlado Zečević, dr. Mladen Iveković, Veselin Masleša in Mile Perunčić. O tem tovariš Tito piše: „S formiranjem AVNOJ so položeni temelji resničnega bratstva in enakopravnosti narodov Jugoslavije – nove pravičnejše družbene ureditve ...”.

Danes je muzej I. zasedanja AVNOJ ena od velikih učilnic naše najnovejše zgodovine in živo pripoveduje o ustvarjanju ljudske oblasti.

V tretjem trimesečju so darovali kri

HVALA ZA ŽIVLJENJE
TEBI, KI SI DAL
KRI IZ ŽIL
DEL SEBE SAMEGA.

PREDILNICA NOVO MESTO

Mitag Brane 25 x, Rajak Mile 26 x, Pate Jožefa 28 x, Pate Anton 22 x, Kupljenik Pavle 36 x, Urbič Alojz 15 x, Avbar Martin 19 x, Pavlin Franc 15 x, Tomšič Cvetka 24 x, Hribar Vinko 18 x, Dujmovič Damir 10 x, Florjančič Jožica 20 x.

PREDILNICA METLIKA

Skok Biserka, Ribarič Zdenka, Druškovič Ana, Drvodelič Djurdja, Kukman Ivan, Kadrage Halid, Geršič Martina, Gregorčič Terezija, Klemenčič Stjepan, Možina Anica, Kralj Marija, Mužar Katica, Slanc Marija, Cajnar Jože, Govednik Boris, Pezdirc Ivan, Kerč Marjan, Kučinič Ivan, Ivec Anton, Radman Anton, Štefanič Anica, Mahmutović Šemsa, Plut Nada, Obradović Marija, Matjašič Ivanka, Ramič Muhamed, Judnič Jože.

PRIPRAVA

Petan Rajko 23 x, Terlep Brane 7 x, Planin Milena 10 x, Čučnik Milena 11 x, Boltez Jože 4 x, Šuštar Gabrijela 16 x, Barbič Karolina 21 x, Udovč Cirila 8 x, Sluga Franc 18 x, Medle Marjeta 22 x, Iljaž Franc 29 x, Udovč Marija 15 x, Florjančič Bojan 37 x, Žibert Franc 2 x, Žitnik Milena 20 x, Župevec Anica 43 x, Novak Ludva 13 x, Džananović Fatima 4 x, Merdanović Mirsad 17 x, Dulc Alenka 8 x.

TKALNICA

Kocjančič Ivan 33 x, Vaupotič Drago 14 x, Kavšček Jože 23 x, Jakše Ivan 20 x, Kobe Anton 7 x, Erlah Jože 15 x,

Mirtič Edita 5 x, Zupančič Ivanka 7 x, Rudman Janez 1 x, Krakar Franc 22 x, Redek Rudi 20 x, Koračin Martina 18 x, Čeh Bojan 42 x.

OPLEMENITILNICA

Zupan Rudi 39 x, Kralj Ana 18 x, Fideršek Majda 13 x, Zamida Angelca 4 x, Golob Vida 14 x, Klemenčič Marija 17 x, Vasič Dušan 26 x, Kozjan Martin 33 x, Avsec Viktor 31 x, Vovk Jožica 14 x, Stipič Avguštna 24 x, Žagar Metod 9 x, Božič Štefka 7 x, Jerič Ivanka 20 x, Čečelič Ivka 1 x, Kastelic Štefka 2 x.

KONFEKCIJA NOVO MESTO

Mišmaš Jože 35 x, Miklič Marija 5 x, Mitag Jože 18 x, Škedelj Marija 15 x, Golobič Marija 10 x, Murgelj Franc 24 x, Vrščaj Jože 36 x, Vovko Dušanka 7 x, Škrbec Fanika, Glinšek Jožica 9 x, Gazvoda Rudi 9 x, Novak Jože 15 x, Smrekar Jože 38 x, Vidrih Majda 15 x, Drenik Pavla 14 x, Fink Danica 12 x, Adamlje Jožica 2 x.

KONFEKCIJA VINICA

Adlešič Jože, Balkovec Marija, Bebar Ana, Čadonič Kristina, Čepuran Milica, Čemas Miroslav, Frankovič Jože, Flajnik Branko, Gajič Marija, Gračan Zdravko, Jauševac Ivan, Kump Kristina, Moravec Franc, Moravec Marija, Moravec Barbara, Matkovič Anica, Peršič Franc, Rajšič Čedo, Ružič Marica, Starešinič Katica, Stegne Peter, Starešinič Anica, Stegne Pavla, Simčič Marija, Šorli Jože, Vrbanc Katica, Zajca Marija, Žalec Danica, Žučak Nedeljko, Žalac Marijan.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVALNI SEKTOR

Jurak Stane 10 x, Rifelj Ivan 6 x, Može Martin 25 x, Kavšček Alojz 27 x.

SKUPNE SLUŽBE TO TKANINA

Resnik Riko 21 x.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Srebrnjak Andreja 2 x, Filip Tine 18 x, Tasič Marija 1 x, Kolenc Tatjana 3 x, Kinčič Jože 25 x, Terzin Miroslava 3 x, Ašič Ivan 14 x, Kovačič Danilo 71 x, Pucelj Jožica 3 x.

MILENA

35 let SGP Pionir Novo mesto

PRIZNANJE TEKSTILNI TOVARNI NOVOTEKS OB 35-LETNICI USTANOVITVE SGP „PIONIR“ NOVO MESTO ZA USPEŠNO POSLOVANJE IN TEHNIČNO SODELOVANJE TER RAZVIJANJE DOBRIH MEDSEBOJNIH ODNOSOV.

Nedvomno je delovna organizacija SGP „PIONIR“ odigrala pomembno vlogo pri izgradnji Novega mesta in Dolenjske. Iz skromnih začetkov v letu 1946, ko je le nekaj sto delavcev, brez potrebnega strokovnega kadra, s krampi in lopatami organizirano pričelo z obnovo Dolenjske, se je v 35 letih razrastla v sodobno opremljeno gradbeno podjetje, ki je sposobno prevzeti najzahtevnejša dela na domačem in tujem tržišču. Gospodarske težave, ki so spremljale razvoj jugoslovanskega gospodarstva v posameznih razdobjih, so izredno vplivale tudi na SGP

„PIONIR“, vendar so iz vseh takih težav izšli z novimi izkušnjami, novimi pogledi in novimi pristopi k proizvodnji ter dosegli v naslednjih letih še boljše rezultate.

Posebno skrb so posvečali razvoju samoupravnih odnosov v delovni organizaciji, saj 4500 delavcev združuje delo v 13 TOZD, tehnični komerciali, inženiringu, interni banki in delovni skupnosti skupnih služb, pa je kljub temu SGP „PIONIR“ homogena delovna organizacija. Na podlagi dohodkovnih odnosov se na posameznih

gradbiščih povezuje tudi več tozdov v enoten kolektiv, ki je sposoben opraviti tudi najbolj zahtevna dela in najbolj zahteven projekt. Tako je PIONIR zgradil hotele z več kot tisoč ležišči v pičlih šestih mesecih, kar je svojevrsten rekord in delovni uspeh. Pri prevzetju tako odgovornih in zahtevnih nalog niso poznali ovir, kar pomeni, da so dobro organizirani in da imajo tudi dobre medsebojne odnose. Na take in podobne dosežke so lahko ponosni – ponosni pa smo tudi mi Novomeščani, saj so te dosežke dosegli delavci SGP „PIONIR“ Novo mesto.

PIONIR je danes velika, doma in v svetu znana delovna organizacija, ki je zrastle po osvoboditvi tako kot druge velike in v svetu znane delovne organizacije Novega mesta. Uspehi, ki so jih dosegli in jih dosegajo delavci Pionirja, nas navdajajo s ponosom.

ČESTITAMO DELAVCEM PIONIRJA OB NJIHOVEM JUBILEJU, ZAHVALJUJEMO SE JIM ZA SODELOVANJE TER JIM ISKRENO ŽELIMO NADALJNO RAST IN ŠE VEČJE DELOVNE USPEHE NA GRADBIŠČIH DOMA IN V TUJINI! PREPRIČANI SMO, DA BOMO TUDI VNAPREJ TAKO DOBRO SODELOVALI KOT DOSLEJ NA VSEH PODROČJIH DELA IN ŽIVLJENJA V KORIST DELOVNIH LJUDI IN CELOTNE NAŠE SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE DRUŽBE.

Delavci tekstilne tovarne
NOVOTEKS

Ob mesecu boja proti alkoholizmu

Mesec november, čas grozda in trgatve, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepali pogodbe ali žalovali na sedmih. Pili bomo na veselje, žalost, zaradi vročine ali mraza. Marsikomu bo alkohol zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, saj ima svoje korenine v davni preteklosti, ko je vino postalo simbol zmaga in porazov in si utrla pot celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

Kaj je alkoholizem?

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkohol bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pijač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju: v službi in v družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

Duševna odvisnost

Nekateri se branijo: „Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola!“ (Prva zmeta).

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napijejo do onemoglosti. Pravimo, da ne poznajo več prave mere, oziroma da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenašati alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več „nese“. V končni fazi alkoholizma toleranca pada, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavi že po majhnih količinah zaužite alkoholne pijače. Večkrat slišimo: „Nisem alkoholik, saj ga malo pijem! Po dveh kozarcih vina sem že pijan...“ (Druga zmeta). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

Telesna odvisnost

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizmu ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake

imenujemo abstinenčne simptome. Veliko alkoholikov pravi: „Pijača ni problem, slabe živce imam, zato se tresem“. (Tretja zmeta). Šilce na tešče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobjih in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadene samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je sprememba alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostojen, aktivnejši; živ-

ljenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo – družina in sodelavci.

Ob vrtnavi z zdravljenja ljudje zdravljenega alkoholika velikokrat silijo s pijačo, češ: „En kozareček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš...“ Takrat se mora soočiti z resnico, da zmernega pitja za bivšega alkoholika ni.

Dr. JANEZ MERVIČ
Zdravstveni dom Ljubljana
Služba za napredek zdravstvenega varstva

Jože Polajenko: Mauthausenske skice

Dokumentarna monografija MAUTHAUSENSKE SKICE je tudi v evropskih merilih edinstveno delo. Slikar Jože Polajenko je 1941 s prvo skupino slovenskih zapornikov prišel v nacistično taborišče Mauthausen in tamkaj skrivaj skiciral. Njegove skice so bile leta 1942 pretihotapljene iz taborišča – kajpak za ceno življenja – ko so skupino jetnikov izpustili. Zdaj, desetletja po teh dogodkih, bo Založba Obzorja izdala te skice v edinstveni zgodovinsko pomembni monografiji, pospremljene s strokovnimi in drugimi besedili.

Takšne knjige zanesljivo še nismo imeli. Založba jo je pripravila ob štiridesetletnici vstaje in za štiridesetletnico njihovega nastanka, oziroma datuma, ko so slikarja in sojetnike poslali v taborišče.

Vabimo vas, da se na izdajo – njena cena bo zelo nizka, din 450,00 – naročite. Poleg zgodovinske ima ta izdaja tudi široko kulturno in uporabno vrednost in je dragocen prispevek k ohranjanju revolucionarnih tradicij.

NAROČILNICA

Priimek in ime

Naslov

Zaposlen(a) pri (naslov)

Poklic Leto rojstva

Reg. št. os. izk. Izdane pri

Nepreklicno naročam knjigo MAUTHAUSENSKE SKICE
Cena 450,00 din

Plačal(a) bom A – v enkratnem znesku

B – v 2 zaporednih mesečnih obrokih

Knjige mi pošljite A – na dom

B – v službo

Datum

Pošljite na naslov: Založba Obzorja TOZD Matica, Maribor, Gosposka 3

**ZALOŽBA OBZORJA
TOZD MATICA
MARIBOR**

Rezultati športnega dne Novoteksa

ATLETIKA ŽENSKE

TEK OKOLI TOVARNE

1. Balkovec Anica	TOZD Konf. Vinica	1.05
2. Jordan Vida	TOZD Trgovina	1.10
3. Tkalcčević Marica	TOZD Konf. Vinica	1.14
4. Gašparovič Zdenka	TOZD Konf. Vinica	
5. Vehar Jolanda	TOZD Trgovina	
6. Tončič Nada	TOZD Konf. Vinica	
7. Tomc Irena	TOZD Konf. Vinica	
8. Lipar Anica	TOZD Trgovina	

Skakanje v vreči

1. Balkovec Anica	TOZD Konf. Vinica
2. Tončič Nada	TOZD Konf. Vinica
3. Makše Martina	DSSS
4. Radojčić Pavla	TOZD Konf. Vinica
5. Vehar Jolanda	TOZD Trgovina
6. Kobe Nataša	TOZD Konf. Vinica
7. Gašparovič Zdenka	TOZD Konf. Vinica
8. Lipar Anica	TOZD Trgovina
9. Štampfelj Mija	TOZD Trgovina
10. Tkalcčević Marica	TOZD Konf. Vinica

SKOK z mesta v dalj

1. Balkovec Anica	TOZD Konf. Vinica	204 cm
2. Pečnik Marjana	TOZD Trgovina	200 cm
3. Vehar Jolanda	TOZD Trgovina	196 cm
4. Kobe Nataša	TOZD Konf. Vinica	195 cm
5. Jordan Vida	TOZD Trgovina	195 cm
6. Makše Martina	DSSS	192 cm
7. Kasun Zdenka	TOZD Konf. Vinica	190 cm
8. Tončič Nada	TOZD Konf. Vinica	186 cm
9. Tkalcčević Marica	TOZD Konf. Vinica	186 cm
10. Lipar Anica	TOZD Trgovina	176 cm

Met bombe v cilj

1. Krotec Marica	TOZD Konf. Vinica	30 točk
2. Kobe Nataša	TOZD Konf. Vinica	27 točk
3. Kasun Zdenka	TOZD Konf. Vinica	27 točk
4. Pečnik Marjana	TOZD Trgovina	24 točk
5. Jordan Vida	TOZD Trgovina	24 točk
6. Tončič Nada	TOZD Konf. Vinica	24 točk
7. Juršinič Cirila	TOZD Konf. Vinica	23 točk
8. Balkovec Anica	TOZD Konf. Vinica	21 točk
9. Kastelic Jelka	TOZD Trgovina	20 točk
10. Lipar Anica	TOZD Trgovina	17 točk
11. Vehar Jolanda	TOZD Trgovina	17 točk
12. Radojčić Pavla	TOZD Konf. Vinica	17 točk
13. Makše Martina	DSSS	10 točk

Ekipna razvrstitev v atletiki

Ekipna razvrstitev v atletiki

Tek okoli tovarne

1. TOZD Konf. Vinica	1 + 3 + 4 = 8 točk
2. TOZD Trgovina	2 + 5 + 8 = 15 točk

Skakanje v vreči

1. TOZD Konf. Vinica	1 + 2 + 4 = 7 točk
2. TOZD Trgovina	5 + 6.5 + 9 = 20.5 točk

Met bombe v cilj

1. TOZD Konf. Vinica	1 + 2.5 + 2.5 = 6 točk
2. TOZD Trgovina	4.5 + 4.5 + 9 = 18 točk

Skok z mesta v dalj

1. TOZD Trgovina	2 + 3 + 4.5 = 9.5 točk
2. TOZD Konf. Vinica	1 + 4.5 + 7 = 12.5 točk

Skupaj atletika

1. TOZD Konf. Vinica	8 + 7 + 6 + 12.5 = 33.5 točk	6 TOČK
2. TOZD Trgovina	15 + 20.5 + 18 + 9.5 = 63 točk	1 TOČKA

STRELJANJE ŽENSKE

1. Balkovec Anica	TOZD Konf. Vinica	51 krogov
2. Lipar Anica	TOZD Trgovina	49 krogov
3. Juršič Cirila	TOZD Konf. Vinica	46 krogov
4. Pečnik Marjana	TOZD Trgovina	44 krogov
5. Radojčić Pavla	TOZD Konf. Vinica	39 krogov
6. Kasun Zdenka	TOZD Konf. Vinica	37 krogov
7. Tončič Nada	TOZD Konf. Vinica	33 krogov
8. Kastelic Jelka	TOZD Trgovina	28 krogov
9. Jordan Vida	TOZD Trgovina	23 krogov
10. Kobe Nataša	TOZD Konf. Vinica	20 krogov

Ekipna razvrstitev v streljanju

1. TOZD Konf. Vinica	1 + 3 + 5 = 8 točk	6 TOČK
2. TOZD Trgovina	2 + 4 + 8 = 14 točk	1 TOČKA

SAH ŽENSKE

1. Krotec Marica	TOZD Konf. Vinica
2. Kobe Nataša	TOZD Konf. Vinica
3. Barbič Tončka	TOZD Trgovina

Ekipno

1. TOZD Konf. Vinica	6 TOČK
2. TOZD Trgovina	1 TOČKA

SKUPNA RAZVRSTITEV V VSEH DISCIPLINAH ŠPORTNI DAN NOVOTEKSA – ŽENSKE

1. TOZD KONF. VINICA	24 TOČK
2. TOZD TRGOVINA	8 TOČK
3. TOZD KONF. N. mesto	7 TOČK
4. DSSS	6 TOČK
5. TOZD TKANINA	0 TOČK
TOZD PRED. METLIKA	0 TOČK
0 TOČK	

ATLETIKA – MOŠKI

Tek okoli tovarne

1. Eršte Franc	TOZD Tkanina	2.09
2. Simčič Matija	TOZD Konf. Vinica	2.10
3. Pavlakovič Slavko	TOZD Konf. Vinica	3.03
4. Žalac Marjan	TOZD Konf. Vinica	
5. Štine Jože	TOZD Tkanina	
6. Tončič Vlado	TOZD Konf. Vinica	
7. Frankovič Matija	TOZD Konf. Vinica	

Skakanje v vreči

1. Žalac Marjan	TOZD Konf. Vinica
2. Balkovec Janko	TOZD Konf. Vinica
3. Pavlakovič Slavko	TOZD Konf. Vinica
4. Moravec Franc	TOZD Konf. Vinica
5. Frankovič Martin	TOZD Konf. Vinica
6. Starešinič Jože	TOZD Konf. Vinica
7. Bec Brane	TOZD Trgovina
8. Tončič Vlado	TOZD Konf. Vinica

Skok z mesta v dalj

1. Pavlakovič Slavko	TOZD Konf. Vinica	259 cm
2. Belavič Matija	DSSS	255 cm
3. Balkovec Janko	TOZD Konf. Vinica	252 cm
4. Starešinič Jože	TOZD Konf. Vinica	244 cm
5. Pirc Marjan	TOZD Trgovina	243 cm
6. Moravec Franc	TOZD Konf. Vinica	239 cm
7. Frankovič Martin	TOZD Konf. Vinica	230 cm
8. Bec Brane	TOZD Trgovina	229 cm
9. Simčič Matija	TOZD Konf. Vinica	226 cm
10. Adlešič Jože	TOZD Konf. Vinica	222 cm
11. Kasun Zlatko	TOZD Konf. Vinica	212 cm
12. Rajšič Čedo	TOZD Konf. Vinica	190 cm

Met Bombe v cilj

1. Rajšič Čedo	TOZD Konf. Vinica	30 točk
2. Čemas Miroslav	TOZD Konf. Vinica	27 točk
Simčič Matija	TOZD Konf. Vinica	27 točk
4. Balkovec Janko	TOZD Konf. Vinica	24 točk
Pirc Marjan	TOZD Trgovina	24 točk
Bec Brane	TOZD Trgovina	24 točk
Starešinič Jože	TOZD Konf. Vinica	24 točk
Malešič Brane	TOZD Tkanina	24 točk
9. Marolt Jože	TOZD Tkanina	21 točk
10. Adlešič Jože	TOZD Konf. Vinica	20 točk
11. Kasunič Zlatko	TOZD Konf. Vinica	17 točk
Juršinič Jože	TOZD Konf. Vinica	17 točk
13. Tončič Vlado	TOZD Konf. Vinica	14 točk
14. Belavič Matija	DSSS	10 točk

Ekipne razvrstitve v atletiki

Ekipne razvrstitve v atletiki

Tek okoli tovarne

1. TOZD Konf. Vinica	$2 + 3 + 4 = 9$ točk
2. TOZD Tkanina	$/ + 1 + 5 = 6$ točk nekompl.

Skakanje v vreči

1. TOZD Konf. Vinica	$1 + 2 + 3 = 6$ točk
2. TOZD Trgovina	$/ + / + 7 = 7$ točk

Skok z mesta v dalj

1. TOZD Konf. Vinica	$1 + 3 + 4 = 8$ točk
2. TOZD Trgovina	$/ + 5 + 8 = 13$ točk
3. DSSS	$/ + / + 2 = 2$ točki nekompl.

Met bombe v cilj

1. TOZD Konf. Vinica	$1 + 2.5 + 2.5 = 6$ točk
2. TOZD Trgovina	$/ + 4.5 + 4.5 = 9$ točk
3. TOZD Tkanina	$/ + 4.5 + 9 = 13.5$ točk

Ekipno atletika – moški

1. TOZD Konf. Vinica	$9 + 6 + 7 + 6 = 28$ točk	9 točk
2. TOZD Trgovina	$/ + 7 + 13 + 9 = 29$ točk	4 točke
3. TOZD Tkanina	$6 + / + / 13.5 = 19.5$ točk nek.	1 točka

Šah – moški

1. Moravec Franc	TOZD Konf. Vinica	8 točk
Starešinič Jože	TOZD Konf. Vinica	8 točk
3. Šepetavc Andrej	TOZD Tkanina	7.5 točk
4. Malešič Brane	TOZD Tkanina	6 točk
5. Župančič Ivan	TOZD Konf. Vinica	4.5 točk
6. Marolt Jože	TOZD Tkanina	4 točke
7. Štrbenc Alojz	TOZD Tkanina	3 točke
8. Pirc Marjan	TOZD Trgovina	2 točke
9. Pavlakovič Slavko	TOZD Konf. Vinica	1 točka

Šah – ekipna razvrstitev

1. TOZD Konf. Vinica	$1.5 + 1.5 + 5 = 8$ točk	9 točk
2. TOZD Tkanina	$3 + 4 + 6 = 13$ točk	4 točke

3. TOZD Trgovina	$/ + / + 8 = 8$ točk nekom	1 točka
5. Bec Brane	TOZD Trgovina	49 krogov
6. Juršinič Jože	TOZD Konf. Vinica	48 krogov
7. Marolt Jože	TOZD Tkanina	47 krogov
8. Pirc Marjan	TOZD Trgovina	43 krogov
9. Adlešič Jože	TOZD Konf. Vinica	35 krogov
10. Čemas Miroslav	TOZD Konf. Vinica	25 krogov
11. Polak Slavko	TOZD Trgovin	15 krogov

Ekipna razvrstitev – moški

1. TOZD Konf. Vinica	$3 + 4 + 6 = 13$ točk	11 točk
2. TOZD Trgovina	$5 + 8 + 11 = 24$ točk	6 točk
3. TOZD Konf. N. mesto	$1.5 + 1.5 = 3$ točke nekompl.	3 točke
4. TOZD Tkanina	$/ + / + 7 = 1$ točka nekompl.	1 točka

Skupna razvrstitev vse discipline športni dan Novoteksa – moški

TOZD Konfekcija Vinica	35 točk
2. TOZD Trgovina	28 točk
3. TOZD Tkanina	25 točk
4. TOZD Konfekcija N. mesto	13 točk
5. TOZD Predilnica Metlika	10 točk
6. DSSS	6 točk

Skupna razvrstitev vse discipline športni dan Novoteksa – moški in ženske

1. TOZD Konfekcija Vinica	57 točk
2. TOZD Trgovina	36 točk
3. TOZD Tkanina	25 točk
4. TOZD Konfekcija N. mesto	20 točk
5. DSSS	12 točk
6. TOZD Predilnica Metlika	10 točk

Komisija za rekreacijo in šport

Dobre knjige na pragu

POSTANIMO NAROČNIKI NAJCENEJŠE KNJIŽNE ZBIRKE NA SLOVENSKEM!

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih. Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. **Prešernov koledar za leto 1982** — knjiga velikega formata z okrog 200 strani prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasprija, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in o samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novo, kmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanskega koledarja, Janez Gregory — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev: Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljška, Toneta Svetine, Miloša Mikelnja in drugih.

2. **Ta glavna Urša** — privlačna lahkotna pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. **Ljudje pod Osojnikom** — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojim strstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dninarjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. **Po jamborni cesti...** v mesto na peklju — na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevažali les proti Trstu.

5. **Hitro pripravljanje jedi** — priročnik, ki daje sodobnim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljanje

okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če še niste naročnik knjig Prešernove družbe, vam priporočamo, da poiščete poverjenika in zbirko pri njem naročite. Poverjenik Prešernove družbe v naši delovni organizaciji je tov. Matija Belavič. Poiščite ga, naši ga boste v telefonski centrali delovne organizacije, in naročite se na najcenejšo knjižno zbirko pri nas.

Napisali smo, da je poverjenik Prešernove družbe tovariš Matija Belavič. Starejši naročniki te izredno dobre zbirke vemo, da je to delo od samega začetka zelo predano in uspešno opravljal sedaj že upokojeni delavec Novoteksa tovariš Justin Kranjčič. Njegova zasluga je, da naši delavci te knjige berejo v tako velikem številu, zato se čutimo dolžne, da se tovarišu Kranjčiču zahvalimo za njegov trud, saj je znal pridobiti veliko število bralcev te poceni in dobro izbrane knjižne zbirke. Hvala ti, tovariš Justin, za dobro opravljeno delo! Tovarišu Matiji pa želimo, da bi bil prav tako uspešen poverjenik Prešernove družbe in da bi se število članov iz leta v leto večalo!

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavcem tkalnice za izrečeno sožalje, podarjeni venec ter denarno pomoč ob smrti moje mame.

ROZIKA HOČEVAR

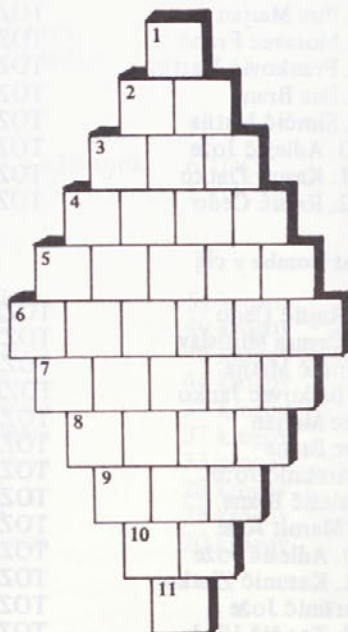
Jesen

Se poletje preganilo,
leto je jesen dobilo.
Ptice že žalostno pojo,
ker listi na drevju rumenijo.

Vse živali za hrano hitijo,
da pozno v jeseni zaspijo,
lastovke bodo odletele,
rože pa bodo ovenele.

SONJA PUST, 7. b
OŠ XII. SNOUB
Novo mesto

Vreteno

1. Kemijska prvina
2. narodni odbor
3. narodnoosvobodilna vojna
4. kar zaznavamo z nosom
5. Protifašistični svet narodno osvoboditve Jugoslavije
6. pripravljen
7. ni tajno
8. ni stara
9. osebni zaimek
10. simbol za kemijsko prvino — natrij
11. samoglasnik

Če ste v prejšnji številki našega glasila rešili VRETENO, ste dobili:

1. T, 2. RT, 3. ART, 4. TARA, 5. TRASA, 6. STRAŽA, 7. STARA, 8. RATA, 9. ARA, 10. AA, 11. A.

Pri reševanju VRETENA vam želimo uspeha in zadovoljstva po dobro opravljeni nalogi!

NOVI VIRI ENERGIJE

Po ocenah strokovnjakov imamo svetovnih zalog nafte še za približno 30 do 40 let, urana za 50 do 60 let in premoga za 500 let. Sedanji energetski viri dajejo danes energijo v naslednjem sorazmerju: premog, nafta in plin 91 odst., hidroelektrarne 4 odst., jedrske elektrarne 2 odst. in ostali viri 3 odst. Zaradi minljivosti zalog, pa tudi zaradi nedostopnosti in varstva okolja, bomo morali to sorazmerje kmalu spremeniti. Ker so novi viri energije, ki so hkrati tudi neusahljivi (sonce, veter, toplota iz notranjosti zemlje), za racionalno izkoriščanje še vedno zelo oddaljeni, znanstveniki v tem prehodnem času vse bolj proučujejo možnosti izkoriščanja biomase, ki smo jo doslej več ali manj zametavali.

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet v sestavi: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič, Alfonz Žižek, Martin Radež, Jana Jovič, Mojca Peroci, Marjan Žalac, Rudolf Vlačič in Mirko Albijanič. Glavni in odgovorni urednik: Danilo Kovačič. — Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.